

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for Tromsø-studentene
7. årgang — Nr. 6.
November 1982.

Statsbudsjettet:

EN TORPEDO MOT UNIVERSITETET!

1. Grunnstipendet forsvinner.
2. Lånekassas utlånsramme reduseres med 200.000.000 kr.
3. Lånekasserenta går opp 1% til 11½%. Dette er høyere enn beregna inflasjon. Tida har altså slutta å arbeide for oss.
4. Endringer i tilbakebetalingsvilkår for studielån. De beregna ekstrainntekter til staten blir 75 millioner kr.
5. Kraftig reduksjon av behovsprøvd stipend. Dette vil særlig gå ut over de yngste studentene.
6. Lånekassas kostnadsnorm øker med mindre enn prisstigninga.
7. Husbankrenta går opp 1%, noe som er en av årsakene til at
8. Husleia i studentbyene går 20% opp og at
9. Det vil bli bygd færre nye studentboliger.
10. Sist, men på ingen måte minst:
Investerings- og driftsbudsjett for universitetet blir betydelig strammere.

ELLERS:

**Kongestoff (eller Sonjas nye hatter) * På Karlsøy
i Troms * Unibokmangel * Mer enn nok
om ex.phil. & IMR * HAM eller ikke HAM *
Frognerfrontens siste * Revy! HURRA! * + vår
hvileløse jakt på studentpamper *****

TROMSØ-STUDENTENE SLÅR I GJEN

Tusen sinte mennesker

Statsbudsjettet er kommet og tradisjonen tro snirklet et langt tog seg gjennom Tromsøgatene også i år. Til stor glede for kjernefamiliene på handletur som med skadefryd nistirret på sultne studenter, lærere og elever («bare kommunister og innflyttere alt sammen»).

«Dagens unge skal løse framtidens problemer» står det skrevet på en løpeseddel jeg fikk stukket i nevene på aksjonsdagen. Det er Skoleaksjonen -82 som har laget seddelen og som arrangerte demonstrasjonstøget den 27. oktober. Skoleaksjonen -82 består av sinte elever og lærere som ikke vil godta den økonomiske raseringen av skoleverket. Studentene sluttet seg også til Skoleaksjonen, så til sammen kunne man på aksjonsdagen observere omkring 1000 mennesker tuslende i tog gjennom byen. Og det er jo en

bra oppslutning.

Etter toggåingen ble det holdt appeller. To appeller. Ei lærerinne fra Sommerlyst Ungdomsskole redegjorde for grunnskolenes bedrøvelige framtidsutsikter etter statsbudsjettet. De Videregående Skolers like begredelige utsikter ble omtalt av en elev ved Breivika Videregående Skole. Etterpå klappet man og alle gikk hver til sitt, og noen gikk på Den Lille Kafe.

Rolf Gaasland

Sykepleierstudentene var tidligst ute!

Allerede mandag 11. oktober innleda de ei aksjonsuke i Tromsø for å protestere og gjøre folk oppmerksom på den vanskelige situasjonen de befinner seg i under den praktiske delen av utdanninga. Praktis utgjør over 2/3 av skolegangen og er en viktig del av utdanninga. Landslaget for norske sykepleierstudenter (LNS) arrangerte i vår en spørreundersøkelse om praksisutdanninga er for dårlig. For få lærerstillinger resulterer i at studentene ikke får veiledning av lærer i praksisperioden så ofte som det er behov for. De reduserte bevilgningene til sykepleierstillinger fører til at avdelingene har for få sykepleiere Dette rammer igjen studentene. Regionssykehuset i Tromsø har i dag ikke lenger plass til studentene i 1. semester, og dette fører til at de blir

spredt over hele distriktet. Lange avstander og for få lærere gjør veiledninga der vanskeligere. I praksis fører det ofte til at sykepleierstudentene blir gående rundt i korridorane som ekstrahjelp på sykehusene og uten at de får den innføringa og oppfølginga i arbeidet sitt som de har krav på og som utdanninga skulle sikre at de kunne utføre forsvarlig når de etter endt skolegang sitter ved sykesenga eller har ansvar for ei avdeling. I denne situasjonen er det forståelig og riktig at de retter sin kritikk mot de bevilgende myndigheter. På Storgata på mandag var en av parolene: TØR DU BLI SYK I -83? Dette er ei god parole. For den gradvise nedrigginga av utdannings- og helsesektoren vil til slutt ramme pasientene. Tør virkelig du bli syk i 1983!

Så kom altså det første reine Høyrebudsjettet

Så kom altså det første reine Høyrebudsjettet. Ingen store overraskelser, men grovt nok for det. Høyre har fått sin første sjanse til å gi sine velgere 7 milliarder (som var valgløftene deres) i skattelette. Det har de ikke klart. De 7 er blitt til 1.25. Men totalt koster skattelettelsene 6 milliarder og disse skal tas inn ved nedskjæringer på andre poster. Derfor blir finansminister Presthus sin uttalelse om «skattelettelse både for fattig og rik» ingenting annet enn en stor bløff. For i realiteten er det bare en liten gruppe høytlønnede som får skattelettelse som merkes. De andre (dvs. de fleste) som faller utenom får ingen reell lettelse på skattetrykket sitt, derimot får de pent finne seg i å være med å finansiere de 1.2 milliardene gjennom å ta til takke med dyrere levekostnader.

For skattelettelsene koster:
— Dyrere strøm
— Matvarer går opp
— Dyrere reise, telefon og post etc.

Og som om ikke dette var nok rammes generelt «svake» poster hardt. (som jo ikke er noe nytt i krisetider) Kulturen får mindre. Vitenskapen får mindre. Lite til NRK. Arbeidsløsheta vil øke, blant annet på grunn av store nedskjæringer i industristøtta. Her ser vi statsbudsjettets sosiale profil. De rikere blir rikere, de fattige, som pensjo-

nister, arbeidsløs ungdom, studenter, de lavtlønnede må bære byrdene.

Reiulf Steen om høyre«logikken»: «... tar du den, så tar du den.» En bra kommentar fra opposisjons-APene. Men for oss studenter er det ikke så lett å glemme regjerings-APenes statsbudsjetter før Høyre overtok.

RADMAGERT TROMSØ-BUDSJETT

«Radmagert» var finansrådmann Nordgårds egen karakteristikk av forslaget som legger grunnen for årets Tromsøbudsjett. Ingen vil vel si seg uenig i det etter å ha sett på forslaget. Det innebærer at prisene på en lang rekke kommunale tjenester øker kraftig, mens mange tiltak utsettes eller innskrenkes. Man har imidlertid unngått oppsigelser eller drastiske nedskjæringer i kommunens drift.

HVEM FÅR HVA HVEM

Statsbudsjettet er svært og inneholder mange utgiftsposter. Vi har sett litt på hvor pengene tar veien når de ikke går til vanlige folk.

Foruten de før nevnte «skattelettelse» (som koster flekk) er det få poster som har framgang, men vi ser jo at det er funnet penger til en del ihvertfall.

- 4 % reell vekst i forsvarsbudsjettet.
- Økning i justisdepartementets budsjett.
- Nedbetaling av utenlandsgjelda i rakettfart. (Uten sammenlikning forøvrig)
- Det nye bispedømmet
- Fem nye preste- og katekeststillinger i Den norske kirke. og i «likestillingens» navn:
- Kronprinsesse Sonja kommer for første gang inn på Statsbudsjettet med ca. 1.1 mill. Hun og Harald får da 6 millioner tilsammen. (det skulle holde til en del hatter!)
- Kongen øker sin apanasje med 600 000 kr. (til 6.1 mill.)

STATSBUDSJETTET 1983

(OG VI FRØS NEDOVER RYGGEN!)

For studenter inneholder budsjettet mye dårlig nytt:

- Kommunale barnehager og barnepark 17% dyrere.
- Ingen ny barnehagebygging.
- Renovasjonsavgift, vann & kloakkavgift etc. øker. Det vil utvilsomt bety en økning av boligprisen, både hos samskipnaden og på det private boligmarkedet.
- Kino- og svømmehallbiletter blir dyrere.
- Byggingen av Tromsdalen helsesenter utsettes.
- Lite penger til idretten.
- Ingen nye lekeplasser.
- Krisesenteret har fått en så knapp bevilgning at de mange studenter som går vakter der stadig ikke kan regne med å få betaling for innsatsen.
- Fortsatt forfall av kommunale bygninger
- Og for virkelig mislykte studenter: Planlagt varmetue for alkoholikere blir ikke etablert.

Av positive ting kan man

- nes:
- Fortsatt kommunal tejjakt.
- Nye gardiner i kommunale bygninger.
- Nye ungdomshus Bangsundbrygga Kvaløysletta.
- Gangveg Stakkevlan-sentrum skal påbegynnes, og vil forhåpentliggjøre ferden mellom Breivika og byen litt mindre halsbrekkende.

Småpenger til Universitetet i Tromsø

To hovedsaker: nærm 25% nedgang i bevilgning til time/hjelpelærerbudsjett og bygging (?) av Velferds i Breivika.

Det var søkt om 8 640 000 og innvilga 5 615 000 til time/hjelpelærerbudsjettet.

Det blir bare for lite (for er i god tråd med resten av Statsbudsjettets intensjon om mye selvstudium).

Tidligere har det blitt ført ledige lønnsmidler til time/hjelpelærerbudsjettet. Det er det ikke lenger anning til.

Som en kuriositet kan også nevne at det var budsjettet med 10 nye vitenskapstillinger og innvilga 1 million. Ellers sverer Studentene Velferdsbygg i Breivika har det blå. Tru om det landet 1990???

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for Tromsø-
studentene

7. årgang — Nr. 6 — November 1982.

Hermann Knutsen
Tore Svarverud
Rolf Gaasland (ansv.)
Jesper Halle
Tone G. Johannesen (ansv.)
Berit Syrstad

Adr.: Søndre Tollbugt. 7 b, Tromsø.
Tlf.: 81 715.
Studentavisa er organ for studentene ved Univ.
i Tromsø og kommer ut ca. en gang i måneden.
Redaksjonen er valgt på et uavhengig radikalt
grunnlag.
Annonsepris: Kr. 2,50 pr. spalte mm.
Trykt i 1600 eks.
Sats og trykk: A/S Duplotrykk

LEDER:

- Den norske nobelkomite har igjen utdelt fredspris.
- Valget av Alva Myrdal og Garcia Robles var usedvanlig heldig til komiteen å være. Lista over de siste års fredsprisvinnere er ei herlig suppe som stort sett bare nobelkomiteen ser noen mening i:
- 1969: ILO
- 1970: N. Borlaug USA
- 1971: W. Brandt Vest-Tyskland
- 1972: --
- 1973: Henry Kissinger USA/Le Duc Tho Nord-Vietnam
- 1974: S. Mc. Bride Irland/E. Sato Japan
- 1975: A. D. Sakharov Sovjet
- 1976: --
- 1977: B. Williams/M. Corrigan Nord-Irland og Amnesty International
- 1978: A. Sadat Egypt/M. Begin Israel
- 1979: Mor Theresa India
- 1980: Eskivel
- 1982: Alva Myrdal/Garcia Robles

Mye kan sies om denne blanding av grønnsakforskere, maktpolitikere, pasifister og terrorister, men spennvidde er det ihvertfall!

Vi håper årets fredspris kan fungere som en pris til synspunktene vinnerne står for like mye som til dem personlig.

Mens fredsbevegelsen i vesten har fått vokse opp under forholdsvis frie vilkår, opplever folk som arbeider for fred i andre deler av verden en undertrykkelse som gjør at de ofte har vanskelig med å gjøre seg hørt. For disse vil en oppmerksomhet som en fredspris kunne være en enorm støtte og inspirasjon.

Situasjonen i Polen var typisk i så måte. Lech Walesa ville vært en ideell kandidat. Det gjenstår å se om årets fredsprisutdeling var mer enn en tilfeldighet. Om Walesa får prisen til neste år, vil komiteen vise at det ikke var det. Vi får håpe at den polske motstandskampen ikke lar seg knekke, men fortsetter!

EN DAG I OKTOBER

Det er den 27. oktober. Høstnatta er etterhvert blitt til dag. Mørket har trukket seg diskret tilbake og sluppet lyset til over Prestvann Studenthjem. Ingen har vært ute og laget fotspor i den halvannen meter dype nysnoen — ennå. Bare noen svarte flekker ses i puddersnoen — småfugler som døde i nattefrosten.

Plutselig høres en lyd. Døra til E-blokka slammer stille, ut kommer to menn. Den ene bærer på en sekk. Begge er kledd i hvite kjortler — og sandaler. De begynner å gå mot byen, sakte, målbevisst. Hvitt mot hvitt. De er studentrepresentanter.

Den 12. oktober. Studentrådsmøte. 13 mennesker diskuterer statsbudsjettet. Frustrert stemning. — lånerammen er gått ned 200 millioner kroner renta er gått opp til 11.5% hvilke aksjonsformer skal vi velge dårligere nedbetalingsvilkår og kortere tilbakebetalingstid satans høyeregjering husbankrenta går opp 1% grunnstipendet faller

bort helvetes presthus den feite jævelen stipendieandelen synker kostnadene øker vi må ihvertfall lage demonstrasjonstog hjelpelærerbevillingene går ned alt er håpløst og vi gir oss ikke...

Clodiusbakken. De to mennene nærmer seg byen. Ansiktene ubevegelige, magre, markerte. Den ene bærer fremdeles på en sekk. Så begynner det å sne igjen, lett — mykt.

Studentrådsmøte. Den 26. oktober. — grunnstipendet faller må ihvertfall lage lånerammen er gått opp 1% hvilke aksjonsformer høyeregjering til 11% synker kostnadene skal vi velge satans hjelpelærerbevillingene går bort helvetes øker vi kortere tilbakebetalingstid alt er håpløst renta er gått opp husbankrenta gårstipendieandelenedbetalingsvilkårvi200 millionerdemonstrasjonstogene2åaln11mnroekr.

Byen har så smått våknet til liv nå. 2 gamle damer går sakte forbi med handlevesker. En buss kommer, full av vinterkleddede mennesker som sklir søvngjengeraktig ut av bakdøra. Noen unger lenger bort kaster snøball på en gammel blind mann. De to mennene er kommet fram nå — til Torgsenteret. Folk begynner å legge merke til dem, noen ler, andre ser forundret på dem. Hva skal skje her? Mange stopper opp. Den ene av de hvitkleddede tar frem en svamp. Så en flaske eddik. Han fukter svampen i eddik og gir den til den andre. Flere mennesker stopper opp. Selv sola kommer i et glimt frem men forsvinner fort igjen. En av mennene har åpnet sekken. Han tar opp to blanke, skikkende sverd. En gammel mann gisper: «Hva i helvete...» Den hvitkleddede stikker det ene sverdet ned i snøen slik at det står og peker opp mot himmelen. Så griper han det andre med begge hendene. Ingen sier noe. Byen holder pusten. En liten gutt begynner å gråte. Den andre hvitkleddede står i dyp konsentrasjon foran sverdet. Han fukter munnen med svampen.

ALVA + MENACHIM? = ?

Det skrives så mye rart på veggene nå for tida, og det til tross for at de det som oftest er mynta på (les: maktsjuka svin) aldri har lært å lese skrifta på veggen.

Men sett at unger begynte å tru på det voksne folk sier! det gjør de jo heldigvis bare når de vil det sjøl, men man kan aldri vite, altså: sett at unger sitter foran TV'n en kveld og venter på klinginga og skytinga i detektiven. Så kommer det en masse alvorlige menn og sier pene ting om og til Alva, og så får hun noe, for eksempel en Fredspris. Hvis ungene ikke er så altfor små, men i hvert fall en 8-10 år, da er de begynt på skolen, og så vet de at det har vært fred sia -45, og at terroristene med sjal ikke likte de som fikk prisen i -78 (men det sier pappa at det gjør de aldri) og at selv om det har vært fred sia -45 så har det vært krig også.

Akkurat det er litt vanskelig. Det med både krig og fred. Og så vet de at han ene som fikk prisen i -78 blei skutt og at han andre skulle vært skutt. For det sier noen (men ikke pappa). Og hvorfor vil noen ha prisen da?

Fredsprisen er ordentlig vanskelig, for det følger så mye bråk med den, noen sier det er omvendt men pappa sier «tull» sier han. Og at en som bare hadde hatt det vondt fikk prisen i -36, men det er lenge sia. Og hvordan har de andre som har fått den hatt det da?

Det kan gå i surr for noen og enhver, plutselig en dag står det på en vegg:

ALVA + MENACHEM
= HELT SANT

og det er jo bare tull, i hvert fall er det dårlig gjort mt Alva.

Så plutselig, og uten varsel kaster han seg på sverdet hvorpå hans innvidde på avtalt signal hogger hodet ...av...han.

Senere på aksjonsdagen kom studentenes demonstrasjonstog.

Rolf Gaasland

Vi hører at Sonja har bevilget seg nye hatter! Tegning: Vigdis Ludvigsen.

Parolene pakkes sammen for denne gang, pent og forsiktig så de kan brukes ennå i mange år framover.

Berit

PRELATEN- PRATEN 2

Musikkens makt

Velkommen til stambordet, pønkejævel. Du liker vel denne musikken du? Det gjør min venn Kommisæren også, han tør ihvertfall ikke si annet så lenge halve partiet hans løper rundt med «Jazz er feigt» buttons og hnekamsveis.

Nå har min venn Kommisærens forhold til musikk alltid vært litt schizofrent: Kort etter at han meldte seg inn i 72 gjemte han bort platesamlinga og siterte Peking Review om «Western-capitalist-decadent-imperialist-music», og det var raude flagg i naust og grend og all-songar og alt mulig. Lusekofte hadde han fått også. Ett år senere var rocken plutselig folkelig og progressiv og lærjakke og greier, og sånn gikk det frem og tilbake en stund. Stakkars Kommisæren, til slutt visste han aldri om det var lærjakka eller lusekofte som var høyreavvik.

Men siden 78 har linja vært ganske grei og Kommisæren har vært med på det meste: Pønk og Mod og Ska og Oi! og New Romantics og Industribanda og synthezisere og trommemaskiner. Progressivt var det alt sammen. Jeg spurte ham nylig hva som var så progressivt med å sminke seg som en robot i trynet og syngesanger om at det var helt ålreit å være en maskin, men da prata han i vei om troverdig uttrykk og speile tiden og de-humanisering und so weiter. Det minnet litt om arkitektene som ville ha høyhus på Karl Johan fordi de var et sånt bra uttrykk for stresset og jaget i vår tid.

(Helt innerst inne digger min medstudent kommisæren forresten bare Chuck Berry og Stones fra før -67, men ikke fortell det til noen.)

Selv holder jeg meg til Tvangsgutane. De er ihvertfall progressive, om de så detter ned av scenen...

Forresten, hvis dette er femtiåra om igjen med kald krig og antikommunisme og varefascinasjon og eksistensialistenes inntogsmarsj og alpeluas comeback, så var det kanskje på tide noen oppfant en musikk de kunne kalle rock'n'roll igjen, det er jeg helt med på.

Men det blir ikke i kveld skjønner jeg, lysene blinker og ei av disse pønkebertene har knabba den siste ølslanten. Det er på tide å returnere til Prestvannet.

P.S.: Hvis dette er de nye trettiåra og ikke de nye femtiåra, da... Ja da veit vi jo hvordan det går.

Unibok, kjære Unibok

eller:

et fåfengt forsøk på å gå til bekken etter vann

Det var en gang en student som virkelig trodde Unibok var en bokhandel for studenter!! Det verste er at hun var nok ikke dummere enn studenter flest, — bare litt naiv, kanskje. Nå vel.

Med pensumlista i handa gikk denne studenten forbi alle gymnasmøtene og all skjønnlitteraturen og puuh det var vel langt. For hun skulle til avdelinga innerst inne, der alle de glupe folka som forsker og 'veileder' på ISV har stabler på stabler med bøker de har forsket seg fram til og veiledet inn på pensumlistene. Nå skal vi ikke røpe hvilken bok studenten lette etter, de samme folka på ISV reklamerer så visst nok for seg selv, men den sto altså på ei pensumliste.

Overraskelse, den var ikke der!

Sjefens utsendte ga klar (?) beskjed: «Står den ikke der, så har vi den ikke. Nei vi har ikke lager, ... jeg mener den er ikke på lager... bestille... tjaa... men det vil ta lang, lang tid. Ordentlig lang.» Og studenten riktig så lysår strekke seg ut.

Du kan jo selv tenke deg 1% økning i lånekassarenta multiplisert med lysår, — så det hadde ikke studenten råd til å vente på. Så hun gikk forbi Amundsen og over bekken til det som i all reklame ikke akkurat er noen studentbokhandel, men har mest

skjønnlitteratur og annet pus-Sentralbokhandelen.

«Nei den var visst akkurat utsolgt, men de bestilte med en gang, den var vel der om ei uke...»

Det er jo som kjent forskjell på lysår og ei uke, så studenten trasket fornøyd hjem. Og så var den sanne historia fra student-virkeligheta over, nei vent litt...

Et par dager senere kom den store avsløringa: boka hadde hele tida vært innafor Uniboks fire vegger! Den ble avslørt i ei bortgjemt hylle langt utafor sitt fagområde.

Avslutningsscene: (her skulle vi hatt «Detektimen» musikk og en slepen Dickie-Dick-Dickens stemme)

— Hadde boka stukket seg selv vekk i forargelse over alle laverestående gymnasmøtene?

— Hadde Uniboksjefen stukket den bort fordi den ikke var gymnasmøte eller — Har sjefen det så travelt med regnskapet at han ikke vet hva som er i hylene?

Følg med, følg med!...

Berit

Tromsø Universitetets bokmangel:

Jeg gikk inn på Unibok en dag, en regnfull høstdag, nå ja det spiller i grunnen mindre rolle hva slags vær det var.

Jeg, et studerende menneske, gikk inn på Unibok for å kjøpe meg en bok. En helt vanlig roman skulle jeg kjøpe. Fordi den sto på pensumlista mi. Så jeg tuslet inn i bokhandelen og manøvrerte meg fram og tilbake og tilsides og bakover igjen for å finne boka. Men nei. Ikke tale om. Kanskje de har boka på lageret, tenkte jeg og spurte buddhaen om han muligens hadde akkurat den boka i sin ellers så mangfoldige bokbutikk. Men nei, dessverre, den ble solgt forrige torsdag, joda han kjente godt til forfatteren, men nei, den var nok utsolgt fra forlaget.

— Men vil du ikke heller ha et prospektkort? Vi har noen aldeles nydelige kort med bilde av...

— Nei, nei, jeg vil ha en bok.

— Men hva med en snerten liten kalkulator med stoppeklokke, vekkerfunksjon, mini-TV, mini-radio med bare trekkspillmusikk, støysender, lommekniv, brusopptager, boksåpner, potetskreller og... Faen, han gikk.

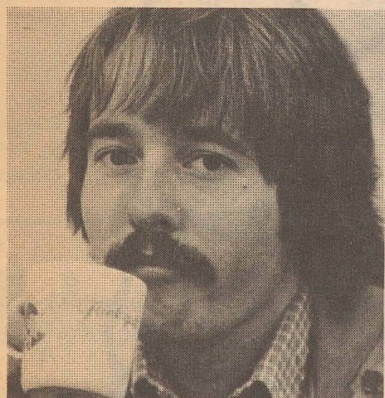
Nåja, man har vel lov til å overdrive litt iblant? Likevel kan man ikke legge skjul på at akkurat bøker er vanskelig å få tak i på Unibok. Og det er jo merkelig. Unibok er jo tross alt en bokhandel. En universitetsbokhandel til og med.

Del 2:

De fleste av oss har en eller annen erfaring med Unibok. Med bakgrunn i egne og andres erfaringer kommer her en liste med ankepunkter:

— Unibok har for dårlig faglitterært utvalg.

Rolf Gaasla

Hovedallmøte skal ikke være noe sirkus!

På siste hovedallmøte (ha) var det ca. 20 personer som hadde tatt seg tid til å møte opp. Dette er ca. 1% av studentmassen. Har Ha egentlig noen verdi med så liten oppslutning? Vi spør Studentutvalgsmedlem og primus motor Helge Opsjøn som også ledet det omtalte møtet.

— Det er viktig å være klar over at Ha er det eneste studentpolitiske organet hvor studentene har mulighet for å ta opp sine egne ting. Alle de andre råd og organer, f.eks. Studentrådet eller universitetsstyret kan aldri over ta Ha's funksjon og bli et forum der studentene alene har innflytelse i de sakene de tar opp. Studentene, enten det er i Tromsø eller andre steder, vil alltid ha en del fellessaker som det er viktig at de kommer sammen og diskuterer. De må derfor ha et egnet for-

um til det.

Men er ha representativt?

— Vi kan ikke påstå at vi har alle studentene bak oss i de vedtak vi gjør. Men alle kan på forhånd sette seg inn i de sakene vi tar opp og alle har den samme demokratiske retten til å være med og ta avgjørelser.

Hva kan gjøres for å bedre oppslutningen om møtene?

— Har hørt argumenter om at møtene er «kjedelige». Jeg mener at det er ikke noe poeng å lage dem mest mulig festlige. Ha skal ikke være noe sirkus der studentene har det artig. Noen studenter føler kanskje at de ikke har kontroll over det som skjer. En annen ting er kanskje illusjoner om at de andre fora betyr mer enn de i virkeligheten gjør.

Har folk ikke tid til å gå på HA?

— Nei, det trur jeg ikke. Det er tross alt bare snakk om et par timer to ganger i semestret. Men en del deltidsstudenter identifiserer seg kanskje mer med jobben enn med studiene. Det er kanskje heller tanker som «Vi får ikke gjort noe likevel...».

Til slutt Helge, hvordan ville du reagere hvis det dukket opp 200 stk. på neste HA?

— Vel..., intervjuobjektet ser uenkelig litt overrasket ut... ville kanskje få problemer med å lede det. Men han tar seg raskt inn igjen og fyrer løs: Synes folk er jævlige sløve som ikke kommer på HA når så viktige saker som statsbudsjettet skal opp. Folk kan ikke vente at Studentutvalget skal kunne slå det tilbake alene.

IKKE RØDT, MEN DØDT???

Hovedallmøtet 7/10 der vi var 20 sjeler

Det nytta ikke å saumfare krokene i Brennkantina; det fantes bare ingen arbeidsvillig student som sa «jaaa, jeg vil sitte i SU, delegatgruppa og i styret for Studentersamfunnet.» Misforstå meg rett: Ordstyrer Opsjøn etterlyste ingen spalta personlighet til samtlige verv, men situasjonen er at så godt som samtlige studentpolitiske organ mangler det vesentligste: studenter.

Verv det før var politiske bikkjeslagsmål om, går nå til den som gidder stille. Deltidsstudenten har sin pris! Hvis du har det arbeidsoverskuddet som SU og delegatgruppa kunne trenge, er det plass ledig. Henv. H. Opsjøn. Peppermøllen har tilbudt Fiskekrogens lokaler til

Studentkro. Om ikke vi har så veldig lyst til å feite opp Thon, finnes det sikkert alternative lokaler. Det som foreløpig ikke finnes er studenter som kan ta hand om det hele. Hva med dere på IMR eller IBG (realister og biologer)? Henvend samme Opsjøn.

Ingen saker vakte direkte debatt.

Nærmest kom vi vel da studentrepresentantene i Samskipnadsstyret orienterte om samtalen de hadde hatt forut for lønnsopp-

gjøret. Det er mulig jeg tar feil, og det er mulig å avkrefte, men jeg syntes så tydelig at Weigård kom fram med de velkjente høytlønnsargumenter fra lønnsoppjøret i Oslo. Imidlertid går enigheta hittil ut på å stemme for lik lønnsøkning til alle ansatte (1 lønnsstrinn).

Statsbudsjettet og fordeling av boutjamningsmidler var viktige saker på sakslista, for statsbudsjettet se side 2. Mens stoda er som følger for boutjamningsmidlene:

(om boutjamningsmidler)

CHRISTIAN DYSTHE, IMR: MATEMATIKK KREVER MODNING!

det rabalder som har vært omkring matematikkforkurs og ex.phil i høst, har matematikernes stemme vært lite å høre.

— Om MA100 var den opprinnelige grunn til konroversen, virker det ikke som om disse vanskene har så mye med dette instituttet å gjøre, sier Christian Dysthe.

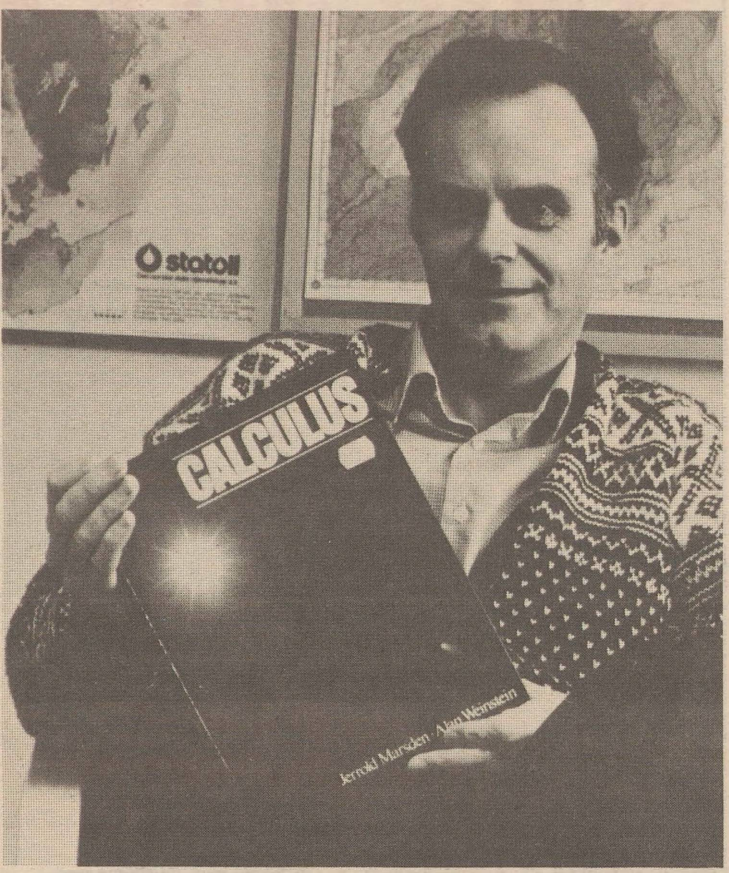
— Vi har hatt litt kaos her i høst selv, vi fikk 50% flere studenter enn vi hadde regnet med, ca. 116. Forskjellen mellom filosofiseksjonen og oss ser ut til å være at vi står friere til å ta av andre bevilgninger for å løse slike problemer.

— Hvordan klarer studentene seg? — Ikke lett å si, men jeg kjenner ikke til store vansker. Det burde ikke være et særlig pressa opplegg hvis man har de forkunnskaper som forutsettes, dvs. 3 år matte på gymnas. Det er en gruppe som ikke har dette, og for dem blir et slikt kurs hardt.

— Spesielle problemer? — Jeg vil peke på to ting. Den ene er læreboka, (se bilde) som er på engelsk, det andre er vansker med å lære studieteknikk. Dette er i første omgang problemer. Men de får noe igjen for å løse dem!

— Arbeidstidsfordeling exphil/MA100? — Jeg har ikke noe klart uttrykk. Vi har tenkt å lage en rundspørning. Men det vil være mange spørsmål om ikke mange vil si at de bruker mer tid på matematikk enn på filosofi. Det er en anklage vi får også på andre fag som folk tar samtidig med matematikk seinere i studiet, f.eks. datafag og fysikk. Det er en komponent av noe som ikke er tilnærmet, men det er klart at det kan bli en for stor ulikehet.

— Vi har prøvd å innskrenke/ grense pensum til et minimum. Men kunne ikke tilby noe som går mindre ut over pensumsummet enn det det allerede gjør. Vi har forsøkt å

redusere arbeidsbelastningen ved å bruke gruppetimer som før ble brukt til å gjennomgå oppgaver, til å regne oppgaver. Man forutsetter altså ikke lenger at oppgavene er regna på forhånd. Dessuten blir 2 ukentlige forelesningstimer, som i fjor ble brukt til rene forelesninger, i år brukt til å gjennomgå oppgaver. Intensjonen er å gjøre tempoet litt roligere.

— Men er ikke vektaltallet oppjustert fra 3 til 5? — Det er ikke en 2 poengs økning faglig. Det gamle opplegget var mer teoretisk, mens vi nå legger vekt på praktiske saker. Sammenlignet med andre læresteder, har vi strukket oss svært langt.

— Er exphil viktig for realiststudentene? — Jeg gikk mot obligatorisk exphil før, men jeg har endret syn. Inntrykket av Exphil er, så langt jeg kjenner det, godt. Man er ikke ute etter å sabotere exphil her på instituttet. Men en viss interessekonflikt er det jo. Det

som er viktig for oss, er den faglige oppbygginga. Jo seinere de har matematikken, jo seinere blir kontakten med andre fag. Matematikk krever en ganske stor modningsprosess, det er viktig at man har det jevnt over tid.

— Kan man ikke si det samme om Exphil?

— Det er modning på to forskjellige fronter, exphil er en mer generell intellektuell modning. Men sannsynlighetsberegning er et område med gjensidig nytte og glede. Der beveger man seg frem og tilbake mellom verbal formulering og matematisk analyse. Der kreves det presisjon over språket, noe filosofien forhåpentlig gir trening i.

— Går det mot en avvikling av exphil?

— Nei, jeg har ikke hørt noe om det. Vi kan leve med en rimelig oppdeling av 1. semester. Dysthe legger dessuten vekt på at all videre omlegging og utvikling av matematikkforkurset vil skje i samråd med studentene.

Ex. phil. — gradvis avvikling som ingen tør vedta? Om IMR, Administrasjonen og realist ex. phil. (foreløpig)

IMR er ikke ute etter å sabotere Ex.phil, sier professor Christian Dysthe i intervju på annet sted her i avisa, og vi får tro han mener det. Imidlertid blir slikt neppe sagt uten at noe har hendt som kunne gi grunn til å tro det motsatte. For selv om det knapt er mulig for et institutt å ha som sin uttalte politikk å sabotere annen virksomhet som foregår ved Universitetet, så er det de siste årene kommet en del utspill fra IMR som kanskje kan gi grunn til å spørre om det ikke er den uoffisielle politikken å sabotere Ex.phil, ved gradvis å redusere den arbeidstiden som er tilgjengelig for Ex.phil-arbeid i første semester for realister, og ved å forsøke å bryte ned sammenhengen i opplegget.

Det er en kjent sak på IMR at instituttformannen Ben Johnsen og instituttets representant i Universitetets Styre, Hermann Ruge Jervell, er motstandere av obligatorisk Ex.phil for realister. Vi skal se litt på noe av det som har skjedd de siste årene der det kommer til uttrykk som Dysthe innrømmer er en interessekonflikt.

REALIST-EX.PHIL. REDUSERES

Høsten 1980 forslo IMR at realistenes Ex.phil. skulle reduseres fra 7 til 5 vektall, og at innføringskurset i matematikk skulle økes fra 3 til 5. Forslaget ble presentert som en mindre justering, blant annet for å unngå at realfagsstudenter etter sju se-

mester med normal studieprosjekt skulle sitte igjen med 63 vektall, og dermed måtte bruke et helt semester for å ta de resterende to vektallene som måtte til for å bli cand.mag.

Forslaget førte til en svær debatt i Universitetstinget, der det blant annet ble argumentert for at dersom forslaget ble vedtatt så skulle det ikke komme flere utspill rettet mot Ex.phil. Samtlige 16 studentrepresentanter i Tinget gikk imot forslaget. Det ble imidlertid vedtatt. Samtidig ble det vedtatt at det nye innføringskurset i matematikk skulle ha karakterene bestått/ikke bestått, som Ex.phil. Det ble også vedtatt at det skulle gis et tilbud i filosofi for realister senere i studiet på minst 2 vektall. Endelig ble det bestemt at «krympingen» av realistenes Ex.phil. skulle foregå innenfor rammene av den eksisterende strukturen, dvs. at de tre delene praktisk filosofi, filosofihistorie og vitenskapsteori alle skulle beholdes, likeså brukte arbeidsmåten og eksamensformene med veiledet oppgaveskriving og muntlig eksamen beholdes. Det ble overlatt Filosofiseksjonen å iverksette selve nedskjæringen.

FORSLAG OM TALLKARAKTERER PÅ MA100

Flere utspill skulle det imidlertid bli. Etter at det nye MA100 var gitt en gang, ble det våren 1982, halvannet år etter nedskjæringsvedtaket, lagt fram forslag fra IMR om at det skulle innføres tallkarakterer på MA100. Formelt ville dette være en forandring som ikke angikk Ex.phil. direkte. Men ut fra det som på dette tidspunktet var kjent om studentenes bruk av arbeidstida når de tok MA100 og Ex.phil. samtidig — det ble foretatt en arbeidstidsundersøkelse høsten 1981 — var det umulig ikke å se at en slik endring ville ha ført til en økning av en dokumentert skjevhet i studentenes fordeling av arbeidstid. Undersøkelsen viste tydelig at studentene som både tok MA100 og Ex.phil. brukte klart den største delen av arbeidstiden på matematikken, selv om begge delene skulle være like omfattende. Forslaget ble nedstemt.

FISOLOFI FOR REALISTER

Som nevnt ble det samtidig med reduksjonen av realist-Ex.phil. vedtatt at det skulle gis et tilbud i filosofi for realister som kunne tas senere i studiet. Tilbudet skulle være på minst 2 vektall. Det ble nedsatt en komite som skulle utarbeide et slikt forslag til et slikt filosofitilbud. Komiteen avsluttet arbeidet våren 1982 uten å ha utarbeidet noe konkret tilbud. (Det vil imidlertid bli gitt et 5-vektalls tilbud i vitenskapsteori og vitenskapshistorie for realister til våren).

Den som leser rapporten fra

komiteformann Harald Johansen og et brev fra IMRs representant i komiteen, H.R. Jervell til rektor kan neppe være uenig i at utvalgets arbeid brøt sammen fordi Jervell, med et sitat fra komiteformannens rapport «så åpenbart (brukte) sin deltagelse i utvalget til å sabotere tingvedtaket» (mht. hvordan ex.phil skulle «krympes» og av hvem). I stedet for å holde seg til mandat og vedtak red Jervell en gammel kjepphest: Han nektet å delta i komiteens arbeid dersom filosofiseksjonens representanter ikke gikk inn på å redusere Ex.phil slik Jervell ønsket det: ved å ta vitenskapsteoridelen fra Ex.phil og plassere den senere i studiet.

Under nedskjæringsdebatten i tinget hadde filosofiseksjonen argumentert mot en slik løsning fordi den ville ødelegge helheten i Ex.phil-opplegget. Som vi har sett tar vedtaket hensyn til filosofiseksjonens syn på dette ene punktet. Filosofiseksjonens representanter — som var den andre aktive part i komiteen — hadde ikke mandat til å gå på tvers av seksjonens syn, og var heller ikke villig til å gi blaffen i mandatet og tingvedtaket om hvordan nedskjæringen skulle skje.

ARBEIDSBELASTNING OG STRYK

At Jervells brev til rektor om arbeidet i komiteen også forsøker å forklare den høye strykprosenten på MA100 med at filosofien faktisk hadde krympet Ex.phil i samsvar med tingvedtaket og ikke etter Jervells hode, blir nesten litt pinlig lesning når man kjenner resultatet av arbeidsbelastningsundersøkelsen foretatt høsten 1981. Der fremgår det nemlig at de studentene som både tok MA100 og Ex.phil. brukte den klart største delen av arbeidstida på MA100, tross vektallslikheten. Dessuten viste det seg at strykprosenten for MA100 samlet sett var litt høyere enn for den delen av MA100-studentene som samtidig tok Ex.phil. Vi har ennå til gode å se eller høre om angrep på andre realfagssemestere — som de studentene tok som ikke tok Ex.phil sammen med MA100 for å stikke av med uberegtiget store deler av MA100-studentenes tid og energi.

ADMINISTRASJONENS LOGISKE EVNER

Arbeidsbelastningsundersøkelsen fortjener ytterligere kommentar. Til tross for at den meget klart viste at studentene som både tok MA100 og Ex.phil. i samme semester brukte størstedelen av samlet arbeidstid på matematikken, så klarte ikke administrasjonen ved Vebjørn Fagnernes å la dette få noen konsekvenser for de praktiske forslagene som ble utarbeidet på bakgrunn av undersøkelsen. Der

(Forts. side 8)

Ex. phil. er populær — men det kan man gjøre noe med

omsøs Ex.phil. — normalvarianten, er meget godt likt blant studentene, skal vi tro undersøkelse som ble foretatt høsten 1980.

På spørsmål om de oppvarte Ex.phil som en forberedelse til videre studier svarte nesten 80% ja, faktisk talt like stor andel av realistenes som humanistene. En lag 80% av de som svarte på spørreskjemaene sa de hadde godt utbytte av undervisningen i filosofihistorie og praktisk filosofi. Hele 96% av realistene vurderer utbyttet av vitenskapsteorien som godt. På spørsmål om hvordan de vurderer eksamensformen — med veiledet skriving av hjemmeoppgave, i grupper eller individuelt,

muntlig eksamen til slutt — svarte 97% av studentene at de vurderte seminaroppgavearbeidet som en meget god eller god tilegningsmåte. 88% skrev oppgave i grupper.

Svarene på denne undersøkelsen viser svært klart at Tromsø-Ex.phil. (som i normalvarianten er temmelig forskjellig fra Ex.phil ved de andre universitetene her i landet, spesielt når det gjelder arbeidsmåte, men også når det gjelder pensum) er meget godt likt av studentene, og oppleves som en god start på studiet. En forutsetning for at Ex.phil. oppfattes slik av studentene er selvfølgelig at arbeidet med Ex.phil. har et omfang som er stort nok til at man kommer inn i fagområ-

der som for de fleste er svært nye og uvante, og at det er tid nok til å sette seg inn i stoffet. Det synes opplagt at det finnes en nedre grense for hvor mye tid og arbeid som må til for å få det utbytte som det store flertall av de spurte i denne undersøkelsen kan fortelle om. Dersom de stadige fremstøtene mot forberedende fortsetter slik det er grunn til å tro at de vil, så blir tidsnøden raskt så stor og arbeidsbyrden med andre fag så omfattende at Ex.phil. lett vil kunne miste sin mening. Dette synes å være på god vei til å skje i og med nedskjæringen fra 7 til 5 vektall for realistenes vedkommende, og en god og vel tilsvarende opptrapping på matematikksida.

Om IMR og Administrasjonen fortsetter som de hittil har gjort kan man kanskje vente seg en ny undersøkelse om studentenes holdning til Ex.phil. for å få bekreftet det man ønsker seg — studentene ser på Ex.phil som et håp i suppa som med fordel kan fjernes. Dermed vil veien være åpen for å gjøre Ex.phil helt frivillig — «studentene har jo ikke noe utbytte av den» — og det er jevngodt med avskaffelse. Et av de trolig beste undervisnings-tilbudene ved Universitetet i Tromsø vil dermed være ødelagt, et tilbud som dessuten er de klart billigste for Universitetet, og som står for en stor del av det samlede studenttal-

Vi er artister, vi underholder jo halve Nord-Norge

Slik som Holger Raste fremstiller det får en nesten inntrykk av at Prestegården er sentrum for all verdens ondskap. Nå er nå en gang ikke Studentavisas medlemmer så redde av seg, så vi våger et besøk på Prestegården.

For ordens skyld kan vi berolige Raste med at vi kom hele fra det, uten lyte på hverken kropp eller sjel.

Kollektivet praktiserer det såkalte «åpne dørs prinsipp». I realiteten vil det si at alle som ønsker å bo eller besøke kollektivet får komme innenfor kollektivets fire vegger. Vi spurte om ikke dette prinsippet skaper problemer i form av mye gjennomtrekk?

— Vi har ikke problemer, bare erfaringer. Hvis folk ikke finner seg til rette her kan de bare dra igjen. Vi må være både sterke og svake. Det er heller ikke noen fast struktur på kollektivet, vi er egentlig en storfamilie. Det er vi som bor her i øyeblikket som bestemmer hvordan vi vil ha det.

— Dere var tidligere i høst offer for en såkalt befarings med blant annet Holger Raste tilstede. Sistnevnte har også kommet med harde utspill mot Prestegården bl.a. i avisen Tromsø.

Hvordan reagerer dere på angrepene?

— Det er klart at vi føler oss motarbeidet. Vi sitter nå med et jævlig skittent navn. Avisa Tromsø skal nå tas opp i Pressens Faglige Utvalg. Vi vil ha en skikkelig unnskyldning fra dem.

— Enkelte folk vil ha oss bort. Men de har bare makt, vi har kraft. Når det gjelder befaringsen så viste det tydelig at de er ute etter å ta oss på hver minste detalj hvis de kan klare det.

— Kollektivet har eksistert under den nåværende eier Stein Olsen i 5 år. Dere er blitt kritisert for at det ikke «gjøres» noe, for at kollekti-

vet ikke fungerer. Mener dere at kollektivet er slik som dere ønsker det?

— Folk utenifra veit ikke om ting fungerer, det er det vi i kollektivet som må finne ut av. Til nå har vi drevet med det vi er opptatt av; musikk, brukskunst og håndverk. Vi har gitt ut en LP og en singel. Når det gjelder brukskunst og håndverk har vi hatt en utstilling på Hansnes hvor bl.a. eldresenteret kjøpte noe. Vi har hatt utstillinger på IOGT-huset (!), Ungdomskulturuka i Harstad, dessuten deltatt på Ung-Mob utstillingen i Tromsø. Snart skal vi ha salgsutstilling på Nordkalottens Hus i Tromsø.

Vi jobber nå med å danne et andelslag og et aksjeselskap. Dette er planer vi har gått med lenge, men de har ligget på is delvis på grunn av avis skriveriene. Vi er avhengig av en god del støtte for å få det hele i gang.

Vi vil starte opp et firma innen platebransjen. Det vil gi arbeid til minst 6 personer. Vi er artister, vi underholder jo halve Nord-Norge.

Andelslaget vil konsentrere seg om brukskunst, håndverk, jordbruk, fiske og kunstnerisk virksomhet. Vi har fastsatt vedtektene for dette andelslaget hvor det i paragraf 3 heter: «Lagets formål er å skape trygge skapende arbeidsplasser innen brukskunst, håndverk, jordbruk, fiske og kunstnerisk virksomhet, samt å stimulere til økt samarbeid med lokalbefolkningen og andre liknende pro-

sjekter». Vi har tro på prosjektene. Alt må fungere før en kan starte opp. Vi klarer ikke å jobbe med konflikter på gang. Det vi vil er å bygge opp noe skikkelig, en alternativ måte å leve på.

— Dere sier dere blir motarbeidet. Hva er det som får dere til å håpe på at disse prosjektene skal lykkes?

— Vi håper ikke bare vi gjør det. Vi har håpet altfor lenge, vi er lei av å håpe.

— Dere praktiserer en annen levemåte enn andre på øya her, hvordan er forholdet til resten v befolkningen?

— Folk er usikre og redde. Noen irriterer seg over huset, noen blir redde av alt avis-skriveriet. De ser ikke på oss som mennesker. Vi bli kritisert fordi vi ikke er etablert. Vi blir kritisert fordi vi ikke arbeider, men vi får ikke arbeid, og heller ikke arbeidsledighetstrygd.

men alle her på øya er ikke av samme oppfatning. Det var et bra forhold mellom folk på øya her før, da pratet man med hverandre, en kunne bli bedt inn på kaffe.

Det er idag enkelte her på øya som støtter oss. Vi blir ikke motarbeidet på alle kanter. Terje er skytsengelen vår, og Thor-Arne hjelper oss med praktiske ting. Det er krefter utenfor øya som jobber for å splitte oss opp. Men de klarer ikke å få oss bort. Vi forlanger et folkemøte hvor kommunen og alle etater som har hatt med vår sak å gjøre møter opp, pluss representanter fra sentrale myndigheter.

«Det eneste vi hadde felles var at vi var individualister»

Ideologisk var ikke innflytterne til Karlsøy noen samlet gruppe, men en del ting var felles for mange:

— En tro på kollektive løsninger på alle plan.

— Kritisk holdning til jaget etter stadig mere ting og penger som en mente preget sam-

funnet, og især de større byene.

— En ønske om tettere sammenheng mellom liv og arbeid enn det en fikk ved en 9-4 jobb.

— En tro på desentralisering, at det var liv laga i distriktene. En del var også opptatt av

økologi, alternativt jordbruk og populistiske og anarkistiske ideer.

Men det viktigste var kanskje troen på et «anstendig liv», at det gikk an å lage seg et liv sånn som en helst ville ha det.

KARLSØY — ALT I UTKA

Av Jesper Halle og Tone G. Johannesen

Tidlig på 70-tallet var det offisiell politikk at Karlsøya skulle avfolkes. Folk som ville flytte fikk tilskudd til det («Bidrag til flytting som har sammenheng med strukturendringer i næringslivet.») Befolkningstallet som på det meste var 150-200 var nede i ca. 50 og mange av beboerne hadde jobbet andre steder. Bare to småbruk var i drift. En stor del av befolkningen var eldre mennesker. I 1972-73 begynte tilflyttingen av unge folk, mange av dem var interessert i ny livsstil, økologi, alternativt jordbruk, etc. En del kom fra organisasjonen «Alternativt Jordbruk» (nå «jordsøkersambandet»). Det gikk mange rykter på den tiden, også om narkotika. Folk i kommunen så med misgjerrighet og en del skepsis på innflytterne. Agronomen som hadde tipset Alternativt Jordbruk om at det var muligheter for å feste jord på øya fikk tilnavnet hippiekongen. Enkelte måtte ta en ekstratur til Tromsø for å skaffe seg vandelsattest.

Mange av de som kom den gangen dro igjen kort etter, men en del ble. I -74-75 bevilget kommunen penger til ny vei på øya, og en fikk ikke lenger tilskott hvis en ville flytte bort. Strømmen var snudd.

I dag er grunnlaget for øysammenfunnet Karlsøy adskillig tryggere enn for ti år siden. Befolkningen er på ca. 70 personer, nesten halvparten av dem tilflyttet i løpet av de siste årene. Atte småbruk er i drift, ny jord blir dyrket opp, en del nybygging har det også vært. Det er mange unger og unge mennesker på øya, og hverken telefon, post, butikk eller skole er truet av nedleggning. Likevel er altså øya preget av opprivende strid. Hva er bakgrunnen for dette?

RØDE KORS-HUSET

Svein-Egil og Grete Haugen som har bodd på øya siden -72 mener situasjonen var fin inntil for et år siden. De forskjellige gruppene

kunne ha ulike meninger om både livsstil og annet, men alle var på talefot og dagliglivet stort sett preget av fred og fordragelighet.

— Problemene begynte vel med «Røde Kors-huset», et nedlagt gamle hjem, eid av Røde Kors, som har latt det stå og forfalle i flere år etter nedleggelsen. I vår gikk småbrukarlaget, filmklubben og husflidsforeningen sammen om å danne bygdehus A/L. Formålet var å få Røde Kors-huset som bygdehus. Søknad om å få overtatt huset, med detaljerte forslag om aktuelle aktiviteter (bl.a. husflid, bibliotek, barnehage, møtelokale) ble sendt. Nesten alle nye og gamle Karlsøyværingene støttet forslaget, ingen gikk klart imot det. Formannskapet og kommunens tiltakssekretær støttet opp om det. Etter flere måneders forsøk på å få kontakt med Røde Kors ble det klart at Røde Kors sekretær på egen hånd hadde lovet bort huset til Karlsøys Venner, en forening av utflyttede Karlsøyværingene som ingen til da visste eksisterte. Foreningen har ikke noen fast organisasjon, det er også uklart hvor mange medlemmer den har og hvordan man eventuelt kan bli medlem. Det er uklart hva det skal benyttes til. Det er kommet en erklæring om at alle Karlsøyværingene skal kunne benytte det, mere konkret er det antydning (i menighetsbladet) at det vil egne seg bra til kirkekaffe de 4-5 gangene i året det er gudstjeneste i kirken på Karlsøy. Videre skal en del rom settes i stand slik at utflyttede Karlsøyværingene på besøk skal kunne bo der. (Utflyttede Karlsøyværingene disponerer fra før av 10-15 av husene på øya, disse står tomme bortsett fra i feriene.) Den uoffisielle begrunnelsen for å overta huset har vært å hindre det i å bli «et nytt prestegården» «et narkoreir» etc. Det er antagelig slike skremser som forklarer at ordføreren som hadde et enstemmig formannskapsvedtak om støtte

til Bygdehus A/L å baserte på, senere snudde 180 grader, som foreløpig har en avtale at Karlsøys venner får bygdehuset som jobbet for bygdehuset mistenkeliggjort i stedet. Det er også med til historien at taks sjefen i kommunen ikke fikk opp jobben, bl.a. på grunn av den behandling bygdehuset fikk.

Et annet stridens emne er at Karlsøy er den gamle prestegården.

KARLSØY PRESTEGÅRDEN
Ett av de stedene der det ble kollektiv i -72 var prestegården. Den ble solgt videre i -77, men formen var fremdeles kjent. Beboerne på prestegården fikk he-

le tiden vært interessert i å danne et kollektiv med brukskunst og musikk, men senere enn jordbruk og fiskeri. Prestegården har vært preget av gjennomtrekk, mange har reist fort, mange har blitt lenge. For mange som har slått seg ned andre steder på øya har også prestegården vært første bosted, en slags midtpunkt sentral. Dette henger sammen med den åpne døren som alltid har vært for å danne prestegården. Kom folk dit så ble det alltid være mulig å komme over hodet. En ville ikke bli noen siling av personer. De problemer har denne prestegården ført med seg. Det har vært folk som har kommet fra andre steder og nærmest har betraktet prestegården som et slags utvalgt offentlig festlokale. Det er en ex-prestegårdsbeboer som har sagt: Folk glemte at det var prestegården — vi skulle jo bo der.

En del problemer kommer også av boligmangelen på øya. Avisene har prestegården som sentralt i det som er selve Karlsøysaken: narkotika, nærmere bestemt nabisplanter.

HASJ?

Rykterne om stoffbruk på øya allerede i -72 men ingen

NATIVSAMFUNN NORGE?

VI TRENGER IKKE FORSTÅELSE - VI TRENGER HUS

Solveig Olsen og Ingrid Schancke kom første gang til Karlsøy i 1976. De hadde begge et ønske om å slå seg ned på øya. Som en midlertidig løsning bodde de en tid hos venner. Men denne midlertidige løsningen skulle vise seg å bli permanent. Flere forsøk på å leie tomme hus, ga ikke resultater. Ingrid Schancke søkte om tomt for å bygge hus, men fikk avslag på søknaden.

På bakgrunn av denne uholdbare situasjonen, okkuperte Ingrid og Solveig det såkalte Røde Kors-huset.

— *Var husokkupasjonen en nøye planlagt aksjon?*

— Vi var begge frustrert over ikke å ha fått noe sted å bo til tross for at vi i en årrekke har vært på leting etter hus. Dessuten er det jo merkelig at det ikke skulle være mulig for oss som ønsker å bosette oss på øya ikke får noe sted å bo, når det står 15 tomme hus som ikke blir brukt til noe annet enn feriehus. Vi følte at huset lå der og ventet på oss. Derfor krøp vi inn et knust vindu i Røde Kors-huset natt til mandag.

— *Hadde dere på forhånd diskutert hva dere skulle gjøre når varsel om utkastelse kom?*

— Vi tenkte overhodet ikke på det, vi hadde ikke utarbeidet noen slagplan på forhånd. Det føltes som om det var hjemmet vårt, vi følte oss ikke som okkuperanter. Huset er jo fullt beboelig, og det er jo fælt at det skal stå tomt når andre folk er husløse.

— *Hvordan var holdningen til okkupasjonen blant folk på øya?*

— Tror nok de fleste mener det er galt at huset står der uten å bli brukt, men som stiller seg kritisk til husokkupasjoner, som mener at det ikke er den riktige måten å gå fram på. Men likevel fikk vi god støtte og hjelp fra

enkelte på øya. Det er folk som støtter oss, men som er engstelige for å stå fram og derved bli stemplet som «ugress».

— *Dere forlot huset frivillig da 2 betjenter og lensmannen kom for å kaste dere ut?*

— Vi hadde ungdomene våre på henholdsvis 13, 3 år og 4 uker å ta hensyn til. Dessuten hadde det vært kaldt natten før de kom. Uten strøm og med oppvarming bare basert på vedovner ble situasjonen uholdbar. Etter en diskusjon med betjentene og lensmannen bestemte vi oss for å forlate huset frivillig. Vi ble også skremt av uttalelser fra sos.kurator hvor vi ble truet med at de kunne ta barna fra oss.

— *Raste er jo blant mye annet sosialsjef i Karlsøy kommune, kontaktet han dere på noe tidspunkt under husokkupasjonen og tilbød hjelp?*

— Nei, vi hørte ingenting fra Raste. Det er først seinere gjennom avisene at vi har fått rede på at han visstnok skal ha tilbudt oss losji på Leos kro. Men poenget er at vi ønsker oss ikke et tilfeldig sted å bo for et par netter, vi ønsker oss et hjem. Vi trenger ikke forståelse, vi trenger hus. Og det er på Karlsøy vi vil bo.

— *Hva vil dere gjøre nå? Gi opp Karlsøy og bosette dere et annet sted?*

— Nei, vi drar da tilbake til Karlsøy. Vi gir oss ikke så lett. Vi har diskutert mulighetene for å få til et folkemøte på øya med representanter fra fra både lokale og sentrale myndigheter. Det hadde vært ønskelig med en åpen diskusjon om forholdene på øya.

— DET ER EN UTFORDRING

Thor-Arne og Ann-Marit Hansen var et par av dem som kom til Karlsøy 17-18 år gamle og nærmest tomhendte for 10 år siden. Ann-Marits foreldre var fra Karlsøya, Thor-Arne kom fra Tromsø og hadde ikke noe jordbruksbakgrunn i det hele tatt. I dag er de småbrukere, de har tre unger og har nettopp bygd nytt hus og fjøs. Thor-Arne sitter i tillegg i kommunestyret for arbeiderpartiet. Vi snakket med ham om de gamle drømmene, om distrikts- og lokalpolitikk og hvordan han vurderte situasjonen på Karlsøya nå etter ti år.

— *Hvordan står kollektivideene på Karlsøya i dag, de fleste bofellesskapene er jo oppløst?*

— Samarbeidstanken lever likevel. Vi hjelper hverandre med mange konkrete ting, arbeidet blir lettere og billigere da, dessuten står vi sterkere sammen. Et eksempel er at vi i småbrukarlaget holder på å drenere ei myr for å få mere jord. Dessuten kunne sikkert mere samarbeide kommet i stand hvis vi hadde fått bygdehus. Når det gjelder bokollektivene har jeg ikke vært med i noen av dem, men jeg tror et problem har vært at de ikke har hatt fast organisert arbeid eller arbeidsplasser å gå til, dermed har ofte usikker økonomi kommet i tillegg til de andre konfliktene som alltid er i et kollektiv.

Ellers er Thor-Arne mye opptatt av utkantenens problemer. — Det må en jo bli opptatt av, det er det vi strir med hele tiden. Stedet her er «for lite», f.eks. har vi ennå ikke fått ny havn. Dermed må folk som vil drive fiske ha båtene opp på land om vinteren. Fordi vi er såpass få blir det enda vanskeligere å få støtte slik at vi kunne få arbeid til flere. Det er som en terskel vi aldri kommer over.

— *Men kan ikke dere kommunepolitikere gjøre mere?*

— Kommunen har dårlig økonomi, og på grunn av nedgangstidene blir det enda verre. Det er så altfor lite penger til alle de prosjektene en kunne satt i gang, ikke bare på Karlsøya, men i hele kommunen.

— *Det er ikke enkelt å være lokalpolitiker?*

— Det er stor treghet i styremet, og en har ikke mye innflytelse selv om en sitter i kommunestyret, men det hjelper en ihvertfall til å få informasjon. Dessuten prøver jeg så godt jeg kan å slåss for øyas interesser. Jeg tror det er viktig at folk fra småstedene kommer med i styre og stell. Ellers blir vi ihvertfall ikke hørt.

— *Hva synes du om saka som nå verserer i avisene, du har jo selv deltatt i debatten.*

— Det jeg har reagert sterkest på er dobbeltrollen til sosialsjefen. Pressedekning, som sosialsjefen delvis må ta ansvaret for, har hisset opp stemningen veldig. Det er blitt slik nå at dersom en kritiserer f.eks. politiets eller administrasjonens fremgangsmåte overfor folk på prestegården, eller overtramp i pressen, da er en narkotikatil-

henger. Selv rører jeg hverken narkotika, eller alkohol for den del, og hvis noen har brutt loven på Prestegården eller andre steder må de selvsagt ta sin straff, men det virker mere som folk forfølges fordi de har en annerledes livsstil. Problemet nå er at hetsstemningen særlig blant folk utenfor øya kan presse administrasjonen og lokalpolitikere til å ta uoverlagte avgjørelser. Det gjør ikke situasjonen bedre at Karlsøy Høyre, som aldri har markert seg særlig i kommunen, prøver å vinne oppslutning ved å piske opp stemningen ytterligere.

— *Bråk har dere og utkant er dere, hvorfor blir dere på øya i det hele tatt?*

— Vi er mere våre egne herrer her, en må motivere seg selv for å få ting gjort hele tiden — det er en utfordring. Dessuten slipper vi mye av statusjaget og stresset byene har. Og tenk på ungene, for dem er det klart det er mye bedre å vokse opp her enn i en by. Også er vi mere innpå hverandre og avhengig av hverandre — på godt og vondt.

Miljøet her har vært fint også, og det tror jeg det kan bli igjen.

Siden i sommer har avisa Tromsø kjørt noe som stygt likner på en hetskampanje mot enkelte av beboerne på Karlsøy, spesielt prestegårdskollektivet. Sentralt i skrive-riene står Holger R. Raste. Han er sosialsjef i Karlsøy kommune, i tillegg er han lokal-korrespondent for «Tromsø» og skriver epistler under signaturen «Fjelljo».

Raste er forøvrig også lokalpolitiker for Senterpartiet.

— *Selve krigserklæring- en kom fra «Fjelljo» 24. juli.*

«Det man imidlertid må ha klart for seg er at de som tar på seg å gå i brodden for «en renere øy», vil møte motstand. Begreper som toleranse, holdningsendring, og medmenneskelig forståelse er ord enkelte grupper i samfunnet vårt kan bruke på de mest utpekerte måter.

Det gjelder å ha et klart mål, en fast holdning og — litt tykk hud».

— *Utover sommeren følger dette opp bl.a. av Fjelljo-innlegg om ødeleggelsen av prestegårdsnavnet.*

— *Avisa «Tromsø» skrev også i sommer om cannabis- beslag på prestegården, på tross av at det ikke var der beslagene ble gjort. For dette innlegget ble de innklaget til pressens faglige utvalg, og det ble senere trykket dementi. Fadesen ble forklart med at politiet hadde gitt gale opplysninger.*

— *Kort etter dette skriver «Tromsø» en «anmeldelse» av Karlsøy Prestegaards (rockeband fra prestegården) plate som var ren latterlig- gjøring.*

— *Så kommer vi til be- feringen av 23. august. Før den ble det avtalt et møte i kommunen at den ikke skulle omtales til pressen. Sosialsje- fen spurte da hva en skulle gjøre hvis pressen likevel fikk nyss om aksjonen og hvordan en skulle svare på visse spørsmål som kunne bli stilt. Avisa Tromsø fikk rede på befa- ringen — og stilte omtrent de spørsmålene sosialsjefen hadde forutsagt.*

— *Raste forsterker senere sine angrep, bl.a. i svar til Egil Hansen 9. sept. der han skriver om å «ruske opp i fau- naen», «...ruske noe i utplan- tene», «renske opp i for- holdene», og sier: «Når det derimot gjelder måten denne opprensningen skal gjøres på da står selvsagt «Fjelljo» langt friere i sin vurdering enn sosialsjefen». En kan lure på hva det er «Fjelljo» drøm- mer om som sosialsjefen ikke kan være med på, er det borg- gervern? utvisning? kanskje omskolering eller tvangsar- beid?*

— *28. september blir det sendt en klage på Rastes dob- beltrolle som journalist/sosial- sjef til sosialdepartemen- tet. Interpellasjon om saken blir også sendt kommunesty- ret. Et viktig punkt er om sosial- sjefen har brutt sin taus- hetsplikt. (Det hører kanskje med å nevne at sosialsjefen flere ganger tidligere har vært anklaget for brudd på taus- hetsplikten, i ett tilfelle gikk saken så langt at sosialstyret i kommunen tok avstand fra hans handlemåte).*

— *Utover høsten har det gått en livlig debatt i pressen, bl.a.*

(Forts. side 8)

EN «EKTE» KARLSØYVÆRING

Jan Oddvar Arnesen hører til blant de som er født og oppvokst på Karlsøya. Han driver fortrinnsvis med geiter og bygger for tiden (på) nytt fjøs for å få plass til noe omkring 70 dyr. Jordbruksavtalen i 1974 ga muligheter for en mer livskraftig økonomisk vekst på øya, og en del av husstandene la om driften med større vekt på geiter.

Karlsøy var nær dødsdømt i slutten av 60-åra og begynnelsen av 70-åra. Fra å være et sentrum i Karlsøy kommune var øya nær ved å lide samme skjebne som Helgøya og Fugløya som ble fullstendig avbefolket. Riktignok flyttet 7 familier fra Karlsøy, men andre klorte seg fast på øya, og trosset nedgangstider og pessimisme.

Vi spurte Jan Oddvar Arnesen hvorfor han ble igjen på øya?

— Jeg var ganske ung den gangen, og har bestandig vært interessert i utkantpolitikk. Min oppfatning var at det var like så godt å bo på Karlsøya som noe annet sted. Jeg var nå heller ikke den eneste som ble igjen. Det var

vel en 8-9 husstander som trosset fraflyttingsbølgen.

I 1972 snudde utviklingen seg, det kom nye folk til øya?

— Det hadde vært veldig kritisk periode for øya i den tiden den hadde fraflyttingsstempelet på seg. Vi øynet et nytt håp da det kom innflyttere. Det er viktig

å understreke at den «gamle» Karlsøybefolkningen ikke er imot alle som er kommet hit. Det kom folk i 1972 som hadde noe å starte opp med, som ville ha et arbeid her på øya. De var jo med på å snu fraflyttinga.

Det er vel riktig å si at enkelte innflyttere brakte med seg ideer om alternative måter å leve på, ideer om ny livsstil. Hvordan ble dette mottatt av den «gamle» Karlsøyabefolkningen?

— Jeg har ikke noe imot det ene eller andre livssyn. Vi har jo innflyttere som kom i begynnelsen av 70-åra som hadde et annet livssyn, men som har vist at de vil noe. Det var en god stemning på øya her før, man pratet med hverandre.

Det har opp gjennom årene dessverre vært mye gjennomtrekk av folk, spesielt på Prestegården. Det har nok ført til at miljøet på øya har endret seg. Situasjonen tilspisset seg da også med saken om Røde Kors-huset.

— Det har vært mye snakk om å få et bygdehus på Karlsøy. Hvordan stiller du deg til det?

— Jeg stiller meg positivt til huset som bygdehus, hvis det ikke skal bo folk der. Jeg vil heller ha et bygdehus enn et feriehus. I begynnelsen var jeg riktignok litt skeptisk til det hele, jeg var redd for at det skulle bli det samme som på Prestegården. Engstelig for at huset skulle trekke til seg en god del mennesker av samme type som de på Prestegården.

— Sosialsjefen i Karlsøy kommune, Holger Raste, har i det siste halvåret involvert seg sterkt i Karlsøyas og da spesielt Prestegårdens liv og levned. Hvordan stiller du deg til Rastes framstilling av forholdene?

— Det er korrekt det Raste har skrevet, men jeg synes de burde ha satt en annen journalist på jobben. Cannabisplantene var plassert rett opp i synet på folk,

og vi oppfattet det som en ren provokasjon. Når vi har diskutert narkotika med folk fra Prestegården, er argumentene deres at når vi skal diskutere hasj skal vi også diskutere alkohol. Jeg kunne godt vært villig til å diskutere alkohol, men synes det er viktigst å ta opp narkotikaspoersmalet.

Folk fra Prestegården snakker om det råtne samfunnet. Men de vil ha trygd og stønad fra det samfunnet de kaller for råtten. Det er dobbeltmoralistisk å samtidig ville ha alle goder i samfunnet, men samtidig stille seg utenfor det.

Før jeg flyttet til et sted ville jeg ha ordnet meg en jobb der.

— Det er fra enkelte hold blitt hevdet at Raste heller skulle ha hjulpet folkene på Prestegården istedenfor å motarbeide dem? Hva mener du om Rastes mangel på hjelp?

— Hadde det vært tenåringene kunne vi forstått det, men det er jo tross alt voksne folk. Bruk av institusjon er bortkastet, de er ikke narkomanne i den forstand. Å yte dem hjelp i form av penger er å støtte opp om situasjonen slik som den er. Det beste hadde vært å skaffe dem et arbeid en plass hvor det var arbeidsmuligheter, så de kunne drive med det de var interessert i.

— Ser du noen løsning på situasjonen slik den er i dag?

— Det hadde kanskje kunnet bli bra forhold på øya her dersom folkene på Prestegården fulgte vanlige spilleregler, fulgte sunt folkevett.

Folketallet på Karlsøya har sunket noe i perioden 1978-1980 (1970: 70), (1975: 70), (1980: 63), (1979: 64), (1980: 61).

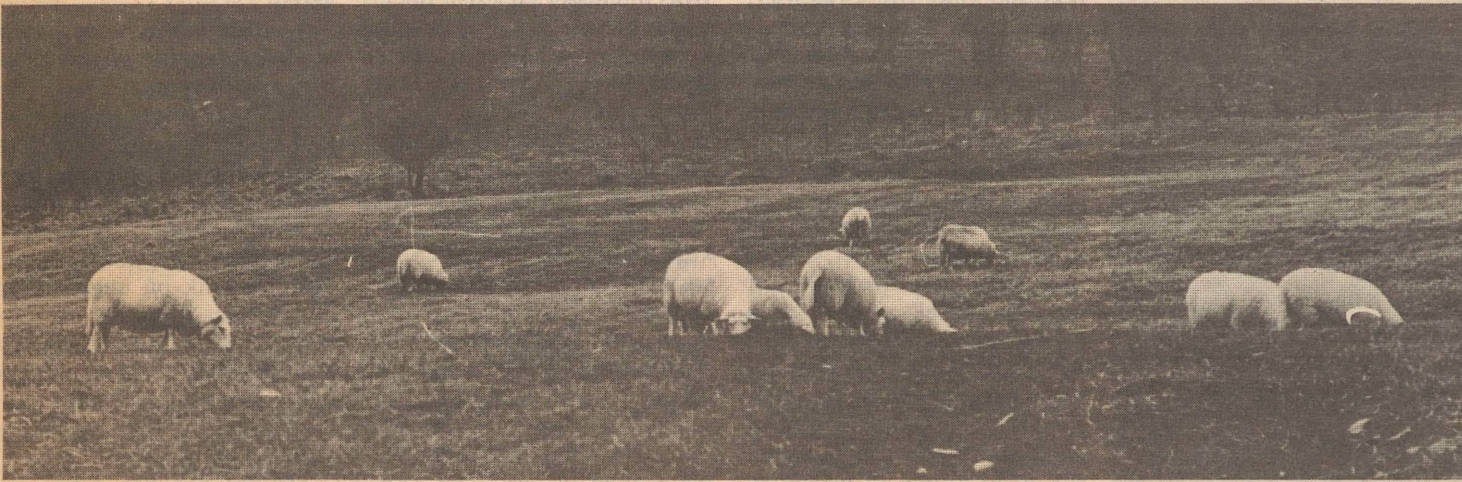
— Hvordan ser du på øya framtid?

— Det er plass til flere her på øya. For de som vil drive jordbruk er det plass til 2 til 3 hold når en vurderer det i forhold til beitebehov og oppdrettsbehov. Men det finnes muligheter for høns og gris og Dessuten er det gode muligheter for fiske. Ringvassøya og Rein har de beste fiskeplassene ute for Karlsøya. Det har vært fiskerbruk her tidligere, det siste nedlagt på slutten av 60-tallet.

— Det blir i dag gitt støtte opprettelse av fiskemottak.

— Det ble vurdert her på øya men de fant ut at grunnlaget var for lite til at vi kunne få støtte. Jeg mener at en kunne ha startet igang, kanskje fått istand noen deltidsarbeidsplasser. Anlegg kunne jo ha vokst og utviklet seg med tiden. Vi er heller ikke så veldig fornøyd med kommunikasjonsnå. Enkelte dager er det umulig å komme seg til og fra byen en og samme dag. Det er jo litt lenge når Westamaranen går bortforbi, faktisk rundt øya, uten å stoppe her. Den dårlige kommunikasjonen gjør det vanskelig når vi f.eks. skal ha reparert eller ha service på maskinene.

Opptappingen av jordbrukspolitikken i utkantsstrøkene har nok hjulpet, men ennå står det mye igjen for å bedre forholdene for utkantsstrøkene.

Rastes dobbeltrolle (forts. fra side 7)

har «Tromsø» s sjefsredaktør hatt et innlegg der han forsvarte Raste uten forbehold. («Når journalisten kritiseres og narkodyrkerne går fri».) (Det er sant å si litt uklart hvilke narkodyrkerne det er som går fri fordi journalisten blir kritisert.)

Det som har kommet klart frem i alt Holger R. Raste har skrevet er at han vil jage bort folkene på prestegården med alle midler. Taktikken kan oppsummeres slik:

- 1) Alt ondt kommer fra prestegården. Og når andre tar prestegården i forsvar:
- 2) De som ikke er med meg er mot meg, og dermed for narkotika.

Altså en nokså konsekvent mistenkeliggjøring av sine motstandere.

- 3) I tillegg konsekvent bruk av «narkotika» som skremsel uten overhodet å vurdere proporsjonene i saken.

- 4) Spill på motsetningen «ekte» og «ekte» (falske?) Karløyværing, dette kan ha en viss appell særlig andre steder i kommunen.

Et stykke på vei virker det som Tromsø og Raste har lykket med kampanjen sin. Stemningen på øya er preget av oppgitthet og mistenksomhet, og misstemning, endel innflyttere føler seg uthengt.

Til slutt: En ting er om sosialsjefen juridisk sett har begått overtramp, det kan være interessant nok, viktigere er saken på et menneskelig og moralsk plan: Hvis disse menneskene lever i den forsøplinga og narkoslummen Raste beskriver burde hans første oppgave som sosialsjef være å prøve å få dem på rett kjøll, og om ikke annet å avhjelpe akutt nød. Hvis de ikke lever sånn burde ikke Raste fremstille det slik.

Det er underlig å oppleve en sosialsjef som slutter å betrakte folk som folk i det hele tatt så snart de kommer inn under hans arbeidsområde.

Ex. phil.

(forts. fra side 5)

imot klarte man det kunststykket å konkludere med et forslag om at undervisningen på Ex.phil. skulle reduseres fra 12 til 10 timer pr. uke, slik at det ble likt med matematikundervisningen (og i samsvar med Tingets prinsipielle oppfatning om at man ikke

bør ha mer enn 20 timer undervisning pr. uke). Altså: Fordi studentene arbeider mye mer med matematikk enn med Ex.phil. så må også undervisningsomfanget til Ex.phil. reduseres. Ulikheter i undervisningstid klarte Administrasjonen altså å tillegge vekt (de burde vel også kunne oppdages uten undersøkelsen?), mens den klart større ulikheten i samlet arbeidstid på hver av semesterets to 5-vektallsemner, den blir glatt oversett.

Med matematikkoppgaver må man i stor grad arbeide alene, mens arbeid med filosofi slik det undervises til Ex.phil. i normalvarianten, bør foregå i form av gruppeundervisning. Denne undervisningsforma henger nøye sammen med eksamensforma: Arbeidet med semesteroppgavene begynner i gruppene. Administrasjonens forslag om å redusere undervisningstiden tok overhodet ikke hensyn til det spesielle ved Ex.phil-arbeidet, men benyttet seg av et helt formelt poeng til ytterligere å øke skjevheten i fordelingen av arbeidstid for studenter som samtidig tar forberedende og matematikk.

SITUASJONEN I HØST

Administrasjonens forslag ble som kjent vedtatt, og dermed er vi framme ved høstens bedrøvelige situasjon. Det viste seg nemlig at da filosofiseksjonen hadde utarbeidet et undervisningsopplegg for realistene som bare hadde 10 timers undervisning og som man likevel mente var faglig forsvarlig, så godtok administrasjonen det faglige opplegget, men var

ikke villig til å betale de 34 000 kronene det kom til å koste mer enn det gamle opplegget. Dermed syntes selvstudiumsvarianten av Ex.phil. (som er ulik normalvarianten på en rekke viktige punkter) å stå tilbake som den eneste mulige godkjente løsningen.

Med en slik løsning ville Universitetet ha gått fra sine forpliktelser til å gi et tilbud i normalvarianten om høsten, og til å la de studentene gjennomføre normalvariantstudiet som allerede var meldt opp.

Som vi vet er enden på visa imidlertid blitt at hjelpelærerne har fått Universitetet ut av klemma ved å si seg villig til å arbeide gratis de timene som trengs for å

kunne gjennomføre normalvarianten

— 10-timersopplegget. At Universitetet i denne situasjonen ikke hatt skamvett nok til å avslå dette tilbudet ved istedet å skape fram de midlene som trengs for peanuts, som vi har sett, er i seg selv ganske oppsiktsvekkende og ikke egnet til å dempe inntrykket av at Ex.phil. er gjort til salderingspost for svak økonomi og andre fags ekspansjonstrang.

Administrasjonen og iverksetterne av IMRs politikk ser ut til å være drivkrefter i en politikk som ikke er vedtatt noe sted, men som på litt sikt har avskaffet av Ex.phil. som et klart og tydelig — Ønsker vi det?

Regn med oss som ditt reisebyrå

Studenter, skoleelever og andre har funnet ut at det kan lønne seg å ta kontakt med oss.

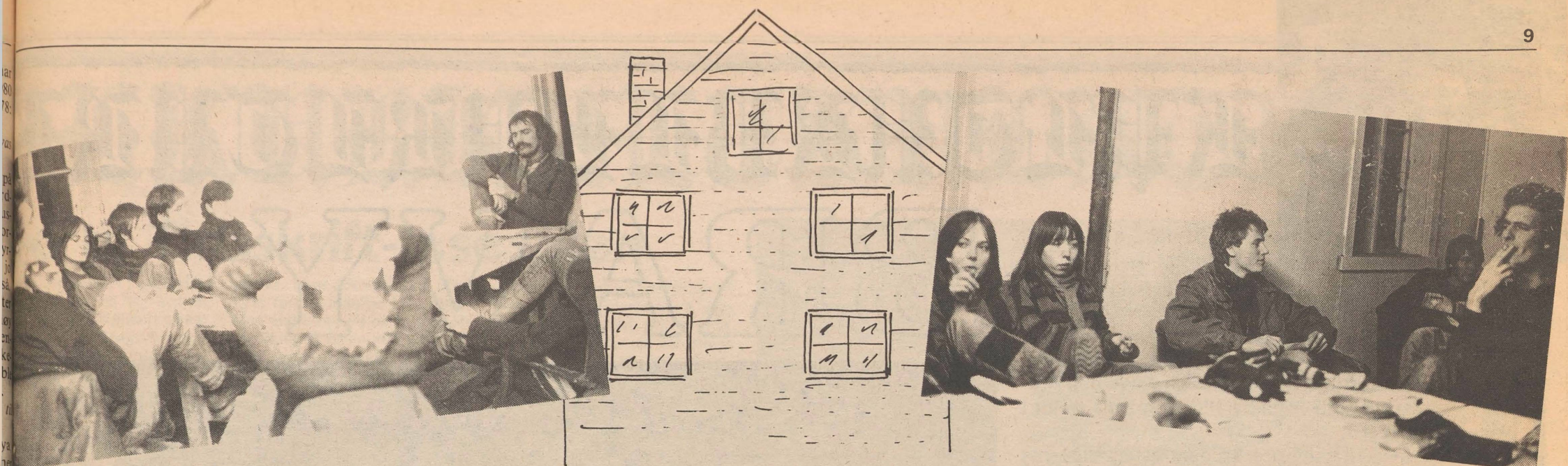
Vi ordner også din feriereise, studietur o.l. i tillegg til vanlige reisebyråtjenester.

Universitetenes
Reisebyrå

Brelvika - Tlf. 083/84 820.

KORT BESØK I UNGDOMMENS HUS

i Studentavisa har fått nye naboer. Masse nye naboer, i det samme hus: Ungdommens Hus. Og nye naboer skal man som kjent besøke, det gjorde ihvertfall vi. Vi er, som rimelig kan være, nysgjerrige på denne ungdommen som ISV driver og forsterker på.

Vi tok turen en torsdag og viste seg å være dagen for det ukentlige husgruppmøtet. Folk pratet om oppussingsarbeidet, om hva som skal gjøres i nærmeste framtid.

— Har folk forskrattede prestillinger om dere?

— Å, ja, i massevis. Vi er ikke narkomane eller m-l-ere, ikke bare punkere, rockere, Ung Mob-ere eller anarster. Noen tror visst at Ung-

dommens Hus skal være et hjem for halvgale narkomane. At folk kan gå inn hoveddøra som nedkjørte vrak og komme ut på baksida som kjernesunne ungdommer som ikke lenger har lyst på dop og bare interesserer seg for blomster... Avisene, særlig Tromsø, er selvfølgelig svært behjelpelig med å bygge opp under folks ville fantasier.

Ungdommen i Tromsø har som kjent endelig fått kranglet seg til to etasjer i den gamle Bangsundbrygga. Gatebråket og husokkupasjonen viste seg til slutt å være utslagsgivende. Kommunen har nå satt ned komiteer og ansatt prosjektleder. De uttaler riktignok at Plankomiteen er «kommunens forlengede arm», men noe annet kunne

man vel ikke vente fra den kanten. Likevel, Ung Mob er representert i alle ledd i planleggingsprosessen og samarbeidet med kommunen går foreløpig bra, fikk vi inntrykk av.

— Dere sier at samarbeidet med kommunen er forholdsvis problemfritt akkurat nå. Når kommer det store sammenstøtet?

— Når vi skal lage reglene for driften av huset regner vi

med at det blir bråk. Vi har innsett at det blir vanskelig å få gjennomført totalt selvstyre. Kommunen har altfor mye å si allerede, men vi kommer til å stå på av ville helvete for at reglene skal bli våre, ikke kommunens. Vi vil ikke ha kommuneansatte «kontrollører» innenfor dørene her når vi flytter inn. Det som i praksis skal skje er at vi lager utkast til regler, så skal kommunens råd og utvalg

sanksjonere.

— Hva med økonomien, har dere f.eks. råd til å drive huset?

— Kommunen er ansvarlig for driften. Problemet er hvordan vi skal få tak i nok penger til oppussingen. Kommunen bevilger noe, noen banker og forretninger har sagt seg villig til å være sponsorer (vi kommer faen ikke til å henge opp plakater med TROMSØ SPAREBANK på veggene her inne) dessuten gjør vi jo det meste selv. Men vi må nok likevel basere oss på en del innsamlingsaksjoner (kanskje vi skulle ta inngangspenger av folk som vil inn og se på oss).

— Vi har for lenge siden konstatert at det ennå er masse arbeid å gjøre. Trenger de-

re hjelp?

— Vi kommer til å henvende oss til fritidsklubbene, yrkesskolene og ungdomsskolene etterhvert. Studenter er også hjertelig velkomne. Dere kommer helt sikkert til å benytte dere av tilbudene Ungdommens Hus gir, f.eks. konserttilbudene.

Vi må få understreke at det gjelder alle slags studenter, alt fra rastløse, oppgaveskrivende idealister til desillusjonerte vrak. Studenter som var på ISVs ungdomsseminar trenger jo ikke si det bort.

Intervju:
Tone Johannesen
Anne Ma Uberg
Rolf Gaasland
Foto: Tone Johannesen

Søk støttemidler ...

Tradisjonen tro deler SU ut midlar til foreningar og lag v/Universitetet i Tromsø. Vi skal i haustsemestret dele ut 20.000 kr., og det einaste som krevs av dei som søker er at det er studentaktivitetar. Søknaden må innehalde rekneskap for forrige årsmeldingsperiode, budsjett og årsmelding. Søknadsfristen for hausten er 10. november. Send søknaden til Studentutvalet, Søndre Tollbugate 7b, 9000 Tromsø.

Nordisk sommaruniversitet — eit alternativ ...

I desse ulvetider med innrammingar og tilhøyrande dårlege vilkår for utradisjonelle studieemner og -former er Nordisk Sommaruniversitet eit pusteplutt. Nordisk Sommaruniversitet er som oppgave å stimulera til studier av emner som fell utanfor den tradisjonelle universitetsstrukturen, anten fordi dei er for kontroversielle eller fordi dei er ei tverrvitskapleg tilnærming. Studiearbeidet i Nordisk Sommaruniversitet er opent for alle interesserte, anten det nå er studantar, forskarar eller andre i utanfor universiteta som måtte vera interesserte i det tilbodet Nordisk Sommaruniversitet har. Emnet har organisasjonen fått på den sommarsamlinga som er arrangert i eitt av dei nordlege landa kvar år (neste år i Sverige), men det viktigaste ar-

beidet blir gjort elles i året i dei såkalla studiekretsane. Det er 150 slike studiekretsar rundt omkring i Norden, fordelt omkring 12 ulike tema: Krets 1: Alternativ journalistikk. Krets 2: Nedrustning. Krets 3: Systemteori, datavitenskap og samfunn. Krets 4: Bymessiggjering og byproblem, krets 5: Semiotikk og kultur, krets 6: Kroppskultur, krets 7: Kvinnekultur og kvinnekamp, krets 8: Verdsøkonomi og nasjonalstat under forandring, krets 9: Musikkalternativ, 10: Arbeidets framtid, 11: sosialisjonsforskning og institusjonsanalyse, krets 12: Historie, historiefilosofi og historieskriving.

Ut over at ein gjennom studiekretsarbeidet får høve til å fordjupa seg i emner som ein er særskilt interessert i saman med andre på tvers av dei rigide faggren-

ser, får ein også gjennom dette arbeidet høve til kontakt med andre faglege miljø — både elles i landet og på tvers av landegrensene. Vi treng ein slik stimulans til fagleg fantasi og kritisk tenking som denne mest utradisjonelle av alle universitet kan gi!

Det vil i dei nærmaste dagar bli lagt ut informasjonsdata om det studietilbodet NSU kan gi på universitetet, og ved oppslag vil dei interesserte få greie på kva tid møtene skal haldast og kven som er leiara for dei ulike studiekretsane. I tillegg kan dei som måtte vera interessert i nærmare opplysningar venda seg til underskrivne, som er lokalsekretær for Nordisk Sommaruniversitet i Tromsø. Adressa mi er Grønnegeta 2, og eg har telefonnummer 86560/line 122 i arbeidstida.

Hallvard Tjelmeland

Dra til Tidsskriftlesesalen

(forts. fra s. 11)

stiler drapert som en slags og foran vinduene. Dersom hensikten var delvis å ikke inn farger og tekstiler i møtet, og bryte med platen, gullet, glasset og andre «døde materialer» er det i seg selv ingen original ide, men selve utforming var for platt, for entasyløs. Axel Gran kan atskillig bedre enn dette. For de som skulle være interessert i å kikke på utkastene skal utstilles på tidsskriftlesesalen UB, men det er ennå ikke avkort når den blir satt opp. Tidsskriftlesesal anbefales fortrinnsvis på det varmeste, med den utsmykking!

Tone G. Johannesen

Arbeid mer — (forts. fra side 10)

vurderer verdien i arbeidsfellesskapet, verdien i det å tro at en gjør noe nyttig, det meningsfulle i å være sammen om å utrette eller skape noe eller bare gjøre en skikkelig jobb — selv om ikke alle arbeidsprosesser er like lystbetonte. En del av disse verdiene er fortsatt knyttet til ganske mange former for arbeid. Dessuten tror jeg heller ikke det går an bare å bortforklare gleden ved å kunne opprettholde livet, «klare seg sjæl».

En ting er at disse tingene er av underordnet betydning for «jeg», men jeg tror ikke en kan kalle det for illusjoner. Tilsvarende: Ting boka fremholder som meningsfulle er f.eks. lek, hobby, sosialt samvær, kjærlighet, kreativitet, nytelse. Altså en slags snill og koselig, og kanskje litt aristokratisk hedonisme. Det kan godt være det som trengs

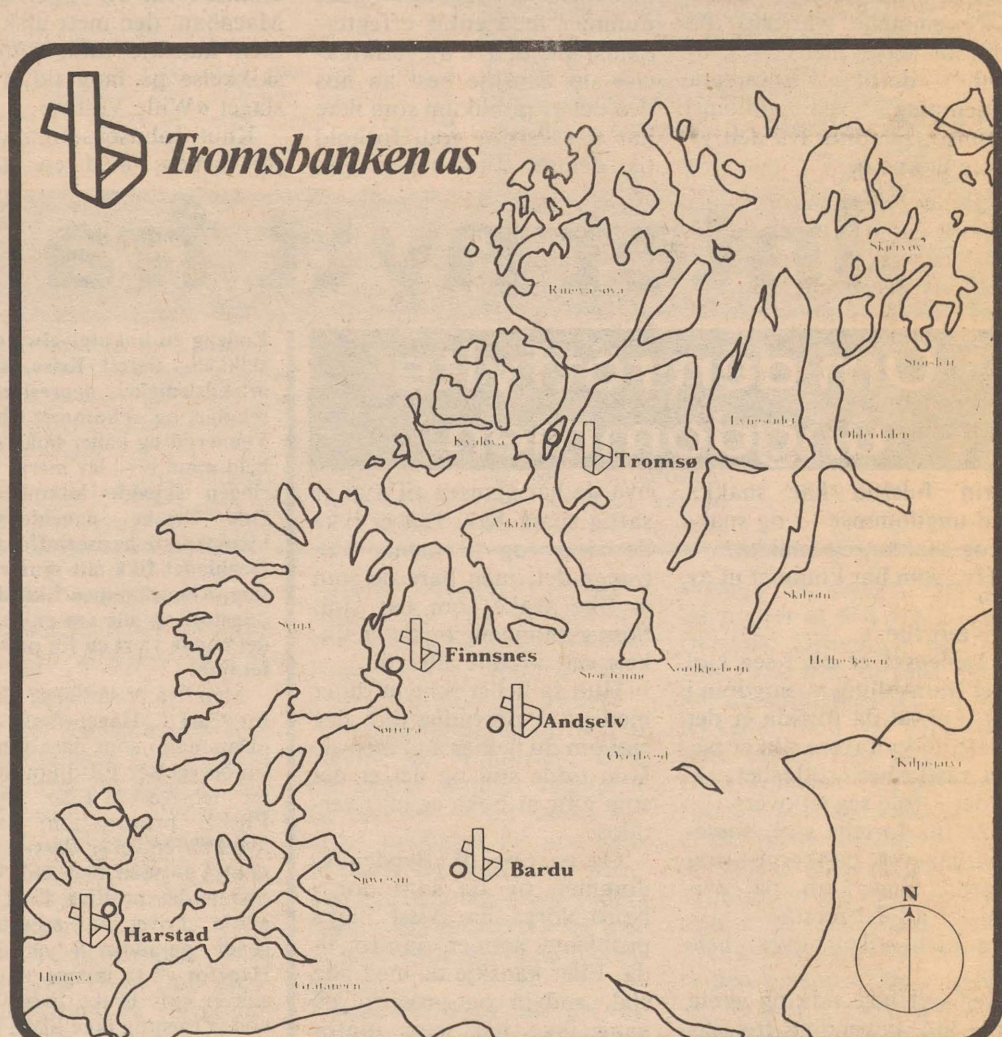
for å gi bokas «jag» et meningsfullt liv, men sant å si; jeg tviler på om det egentlig er nok for Vennerød selv. Som kampideologi for å feie arbeidstilbederne av marken synes jeg det virker underlig blekt, ihvertfall slik det er fremstilt i boka.

«Hobby» er et sånt fattig navn på det å realisere seg selv, og hvor ble det av Gud og Djevelen og etikken og mystikken og panikken og hele kostebinderiet.

Boka motbeviser på en måte seg selv. For at den skulle bli like spennende som tittelen hadde en ting vært nødvendig: mere arbeid!

Christian Vennerød:
Arbeid mindre — lev mer.
Universitetsforlaget 119 s.

Jesper Halie

Filialer: Storgt. 41 - Breivika - 9000 Tromsø

Vi merkes i Troms

Tromsbanken as

Postboks 978 - 9001 Tromsø - Tlf. 083-87060
Telex 64148 - Telegramadr.: Tromsbank

KHILTRHILKHLTRHIL BRAVY

Vellykket fødsel for en forhåpentligvis kommende studentrevytradisjon i Tromsø.

Revyen avlivet myten om studenten som bare tilbringer studietiden forskanset bak bøker og briller. Eller den kanskje mer utbredte versjon av den «typiske» studenten som er på hvileløs vandring rundt i byens «lysløyper».

Det skal med en gang sies: studentrevyen ble tross onde tungers dystre spådommer bedre enn bra.

For revyfolket har det sannsynligvis ikke vært tid til noe annet enn revy den siste måneden før premieren. (unntatt for den harde kjerne da selvfølgelig)

Skal vi tro løse rykter, og de skal man aldri tro på, og revyens egne medlemmer ble det meste av revyen til i løpet av en måned. Etter det vi kan forstå må de ha jobbet i minst 8 av ukens 7 dager for å få det til. Og de har fått det til. Studentavisa kunne også med stor glede konstatere at publikumsinteressen var stor. Revyen spilte for fulle hus hele uken, unntatt på ekstraforestillingen på lørdagen, som var dårlig annonsert.

Revyen åpnet med en film som fantaserte over ulike reisemåter for ferske studenters ferd til Tromsø.

Reisemåtene varierte fra billigste reise med SAS og med dertil tilhørende «utlemping» ved ankomst Tromsø, til roing fra den ytterste nøkne ø.

Filmen var morsom nok den, men billedkvaliteten elendig. (Hvor ble det av lysmåleren tro???)

Studentrevyen hadde det en revy skal ha: satire, dans sang skjetsjer, og fremfor alt humor.

Det varierte fra ellevill humor, til blodig alvor til bitende ironi. De mer alvorlige innslagene virket ikke alltid helt overbevisende, likevel synes jeg «Polsk tragedie» kom bra fra det.

«Siste nytte fra 'Deutsche Krankheit AG'», som hadde direkte adresse til legemiddelindustriens utnyttning av U-landene, var til de grader ironisk at publikum ikke visste om de skulle le eller gråte.

Nummeret «Mannen med ljåen» viste hvordan en kan lage et «uhyggelig» godt nummer med enkle effekter. Samskipnaden i djvelskikkelse slo kanskje best an hos den del av publikum som ikke har et så altfor godt forhold til denne studentenes vel-

ferdsorganisasjon. Nevnes må også «Wille Vestar» og «Decibel» fra 2. akt. Knut Johnsen var en ypperlig Seb Macahan, den mest utskjelte, men kanskje mest sette tv-skikkelse på lang tid, i innslaget «Wille Vestar».

Knut Johnsens fremtoning på scenen, med en stilling

som var mer enn bakoverbøyd, trekkende først på det høyre benet siden på det venstre fikk undertegnede til å ramle av stolen før han hadde rukket å si et ord. Et glimrende eksempel på hvor mye en kan gjøre ut av et egentlig syltynt poeng.

Innslaget «Decibel» med

en tilstadig ivrig vinkende konge var en flott avslutning på revyen. Et inferno av farger sang, musikk og humor, ble det siste inntrykk et tilfreds publikum fikk med seg før de tuslet hjem i høstmørket nynnende på ... en hyllest til jublanten, 10 år er... dada, tralalala, dam

dam... Til slutt. Jeg håper øvrig at kostymegjengen, teknikere, lysteknikere, nærbeidere, og andre bak rundt scenen som også gjør en kjempejobb bare var gi og ikke glem!!

Tone G. Johanne

Intet nytt fra Frogner-Fronten

Om den rotfylte ungdommen

Karin Julsrud har snakka med ungdommer — og snakka og snakka, og snakka...

Hva som har kommet ut av det?

Svært lite.

Opplegget er ok i seg sjøl — ei framstilling av ungdom i dag, i ei tid da fortida er det eneste du kan være sikker på. Om rastløshet, rotløshet, — og det å føle seg til overs.

De får fortelle sjøl, sosse-ne, freakerne, punkerne — og Julsrud legger an på «viskal-for-all-del-forstå-dere-ihjel»-stilen over hele linja.

Jeg satt hele tida og venta på ei lita innvending fra forfatteren, noe om at hvis du tenker lenge nok og hardt nok at alt er likegyldig for bomba faller snart — ja da detter den i hodet på deg før du vet ordet av det. Men det kom på løpende band, nyteløshet som fører til passivitet som fører til dop som fører til mer passivitet...

Og reaksjoner på samfunnet som er for jævlig, om aggresjon og vold. Julsrud sa fremdeles ikke at det er ikke opprør mot samfunnet å sparke ned gamle folk på gata — det er vold, og du kommer ingen vei med vold. Hvis noen trur de gjør det kan de bare tenke etter hvem eller

hva de har sjansen til å gi et saftig spark bak. Det er ikke de vi av og til mener kan trenge det, men bare de som er like svake som oss sjøl. Som gamlingene og de er sikkert vettskremte allerede.

Hun sa heller ikke at du er med på å umyndiggjøre deg sjøl om du nekter å ta ansvar. Hun tidde still og det er det som gjør at boka er blitt verdiløs.

Og en ting til. Bygdeungdommen og de som bor i Nord-Norge har visst ingen problemer som er «in» for tida. Eller kanskje de med lilla sjal, rødvin og prosjekt på gang ikke har vært utafør Oslo-grensene og sett etter? I hvert fall plasserer denne boka seg elegant i rekka av Oslo-og-omegn-dokumenter.

Bokas sterke side er fotograferinga. Dyktig utført av Rune Lislerud.

I stedet for å kaste bort 98, kr. på denne boka, og kostbar tid på å lese den, kan du heller møte til dugnader på Ungdommens Hus, Bangsundbrygga. Det er sikkert mye mer artig og dessuten gratis.

Karin Julsrud
«Forbudt Ungdom»
Cappelen
Foto: Rune Lislerud.
148 sider til 98,- kr.

Endelig en bokutgivelse som var skikkelig timet! Krise, truende arbeidsledighet, depresjon, høyrebølge, og så kommer Christian Vennerød og kaller boka si «Arbeid mindre — lev mer». Lanseringen skjedde komplett med Odd Grythe, paneldebatt og kjempedigre pariserloffer til alle. Dagbladet fikk sitt muntre oppslag, Klassekampen fikk sitt sure oppstøt, og alle var enige om at det hadde vært en fin pressekonferanse.

Men hva er så boka? En bibel for Carl I. Hagen-fans? En ny «Damman» som bare ventur på sin bevegelse? Eit djupt marxistisk teoriverk? Eller bare en PR-kåt provokasjon? Litt av hvert får en vel si, dessverre ikke så mye av noen av delene. Men la oss ta det positive først. Vennerød skriver om et grunnleggende paradoks i vår kultur: Hvorfor vil så mange av oss for enhver pris bruke livet vårt til noe vi egentlig ikke liker, nemlig å arbeide? Kan vi ikke leve annerledes? Kunne ikke arbeidet hatt en mere underordnet plass i samfunnet? Dette er viktige problemstillinger som ikke har vært diskutert for mye her i Gnore. I tillegg har Vennerød ofte tankevekkende poenger, spennende tallmateriale og velrettede spark til høyre og venstre. Dessuten er boka kort, underholdende, fleipete, og den er så enkel at selv bikkja til Jon Michelet kan lese den!

Samtidig tror jeg noe av bokas svakhet ligger i denne formen.

Vennerød argumenterer gjennom en jeg-person, «den arbeids-sky», som gradvis gjennomskuer bløffen om arbeidets velsignelse. Leseren kan så identifisere seg med denne jeg og følge hans re-

fleksjoner — hvorfor en problemstilling trekker den andre med seg og kritikken av arbeidet blir mer og mer omfattende. Det skaper en slags rød tråd i boka samtidig som det gir Vennerød mulighet til å bruke satire («jeg» refererer drømmer etc.) og gi uttrykk for personlige følelser i forhold til livet og arbeidet. Svakheten ved denne formen blir først og fremst at argumenter gang på gang blir behandlet overfladisk, resonnementer stopper opp, innbyrdes motstridende

Arbeid mer — Lov mindre

påstander slenges frem og blir liggende side om side. Samtidig er ikke dette alltid like lett å se for leseren (og Vennerød?) fordi hans «jeg» prater så ubekymret videre. Noen eksempler:

Det skilles mellom arbeid og aktivitet, mellom slit, lystnøytrakt og lystbetont arbeid og (muligens) mellom arbeid og lønnsarbeid. Men det er uklart hvordan en kan skille alt dette fra hverandre.

Kritikk av politiske dumheter (Tyssedal), kapitalismens elendighet (produksjon, zum jeden Preiss) og kulturelle fordommer («I ditt ansikts sved skal du tjene ditt brød») kommer nokså om hverandre, og det blir aldri helt klart om arbeidsløshet truer systemet eller er en trussel fra systemet mot den arbeidsky.

Ett sted sies det at vi kan klare oss med adskillig mindre enn vi tjener i dag, et annet sted slås det

fast at de arbeidsløse får alt for lite penger. Det er litt uklart om forslaget om borgerlønn og sterkt redusert arbeidstid innebærer et brudd med kapitalismen eller ei. (Det er i grunnen litt uklart om kapitalismen finnes overhodet). Kanskje burde en også skilt klarere mellom hvordan en: 1) kan/bør innrette livet sitt i dag dersom en ikke vil fylle det med bare arbeid og 2) hvordan et samfunn der arbeid ikke er religion skal se ut.

I tillegg kommer at satiren i

arbeidet egentlig er en diskusjon mellom livssyn. Flere steder f.eks. når jødisk-kristne syns soningsforestillinger angriper virker det som Vennerød ser slik, men en får aldri noen syn drøftet eller satt klart mot hverandre.

Det fører igjen til at argumentene mot arbeidstilbederne svært lettvinde og at «jegg» standpunkt ikke blir problemert i det hele tatt. Det blir vrengebilde av arbeidet nerøds «jeg» angriper: Arbeid som fordummende masseproduksjon av nyttige gjenstander 8 timer 5 dager i uka, fremtjening ved lønnsarbeid, pengene og profesjonalisering som sniker seg inn i mellomneskelige forhold og ødelegger dem. Ut fra dette kunne en trolig kravet ville bli, akkurat: ningsfullt arbeid, og at det skilte mellom arbeid og fritid (liv) måtte falle bort. Men krever ikke det, iallfall sier det ikke klart. Istedet har sett seg så blind på arbeidets bannelse at det han krever blir en form for meningsfull men en endeløs meningsfull merferie.

For å være litt vrang og matisk, det virker som dette å gjøre med plasseringen i funnet. For «jeg» er det greit at en industriarbeider får et vert og fordreid syn på ver (sliten og radbrukket og helen til bingo som han er!) og liksom ikke like greit å «jeg»s posisjon (Intellektuell Kreativ. Frogner. Overordnet kontorjobb. Rødvin med S. lia. Sitte og se på maurene) kan føre til visse skyld.

Altså: Jeg tror boka ut

(Forts. side)

UTSKAST

ra til Tidsskrift-lesesalen

av 1983 vil det i tidsskrift-lesesalen på UB slå seg ned en rålmodig, disiplinert gjeng; Gitte Gæhlengs skulpturstoff og skinn. Disse skulpturene skulle passe godt inn i et rom som har et høyt nivå angår støy og lys. Disse skulpturene har vel ikke fått sinte blikk fra bibliofile naboer ved en litt høylydt neseutblåsing! Gjelder det å gå stille i hylle-rommet til tidsskriftlesesalen, så er det et sted som er en lise for eksamensnerven. Til forskjylling fra pensumbøkens gråtoneverden (slik fortøner seg summet seg for noen) for tidsskriftene seg som en kaskade av eksploderende farve-

kommer altså Gitte Dæh- lenn i bildet. Axelsen sammen med Axel Gran og Darén ble hun invitert til å gjelde et utkast til fast ut- taling av tidsskriftlesesalen. Gitte Dæhling gikk av med utkastet: «Det var — det kommer en søyle».

gangspunktet for utsmyk- king kan ikke ha vært av det

letteste. Utsmykkingen skal plas- seres foran vinduene i lesesalen. Med andre ord vil dette si at ut- smykkingen til en viss grad må være dekorativ også utenifra.

Spesielt er det av betydning fordi det forbi vinduene er nokså mye trafikk av folk som skal til og fra biblioteket.

Gitte Dæhling var den eneste som hadde tatt tilstrekkelig hensyn til det. Med utsmykkingen henvender hun seg både til be- trakteren inne i bygningen og utenfor. Etter utkastet å dømme har hun lagt vekt på rendskulp- tur, det vil si at skulpturene kan betraktes fra enhver side, fra en- hver vinkel.

Skulpturene danner et slags triptykon. I midten rundt en bæ- rende søyle plasseres det 4 ulike mennesker, med 4 ulike aviser i hendene; et samisk tidsskrift, børsnoteringene, Rolling Stone og en lokalavis fra Troms.

De konfronterer betrakteren inne i tidsskriftlesesalen, for- bipasserende utenfor bygningen, samtidig som de knytter til seg to andre skulpturene som står på hver side.

Den ene av disse fremstiller en prinsesse i en glassøyle. Skulp- turen er forbundet med noe av det første som blir lest for mange av oss: «Det var en gang en prin- sesse» sier Gitte Dæhling i be- skrivelsen. Videre henspiller kvinnen i glassøylen på myten om kvinnen i glassbur, den sarte kvinnen.

På den andre siden av bæresøy- len bærer en gammel mann en glassøyle, med avispapir inne i søylen. Den skal ha innskriften: «Jeg gikk meg over sjø og land, der møtte jeg en gammel mann, han spurte så, han sagde så, hvor hører du vel hjemme.»

Gitte Dæhling bruker et ma- teriale som for noen få år tilbake var nokså utradisjonelt innen skulptur. Materialet er acrylvatt som syes på et skjelett av sveise- jern og ståltråd. Hun modellerer så og si med acrylvatt og stoff el- ler lær.

Hodet til «prinsessen» som al- lerede er ferdig er lavet på denne måten. Det er blitt et fint model- lert ansikt. Med et opphøyd uttrykk som blir tonet ned ved

glassøynene som gir liv til an- siktet. G.D. oppholder seg for ti- den i Mexico. Både gjennom bruk av materiale og utforming kan vi skimte innflytelse fra me- xikansk kunst.

Odvar Daréns utkast «Tein» tok i likhet med G.D. utgangs- punkt i rommets bruksområde.

Han er opptatt av skriften, av kalligrafien.

Til utsmykkingen av rommet tenker hans seg 3 steintavler de- korert med skrifttegn. Skriften er for oss uforståelig, den er heller utelukkende dekorativ. Bland- ingskalligrafi steintavler får meg til å tenke på skriftspråket

spede barndom; dengang det ble skrevet på steintavler.

Axel Grans utkast (forøvrig den eneste innbudte kunstner som har tilhørighet til lands- delen) var skuffende. Utkastet hadde tittelen «Park». Utsmyk- kingen skulle bestå av grønne

(Forts. side 9)

«Begarh»

«Vikingen» (1884) tenker sig den lærde dame.

delig ... inner & iversitets- annelse

Mye avisskriblerier hadde nok gjort sitt; vi var mange som så åpninga av den fullførte utstillinga om «kvinner og universitets- utdannelse». Nå skjede denne samtidig med åpninga av ei anna ut- stilling om bøker/publi- kasjoner av folk ved Universitetet i Tromsø, men allikevel, hvor velkjent er ikke situa- sjonen: Den mannlige Universitetsdirektøren innleder, Universitets- forlagets mannlige sjef i Tromsø sier noen ord på sparket, og over- rekker bokgave til uni- versitetets mannlige rektor... Mange fine ord, hvorav Lisbet Hol- tedahl som til sist slapp til, sa de eneste vi hus- ket. Blant anna: Kunne

vi ikke se at utstillinga var laget av to kvinner? Utstillinga er todelt. Synnøve des Bouvrier Thorsen har laget den historiske delen. Det er blitt ei samling (mann- lige) tanker i tiden om kvinner og kvinners plass.

I dag til dels komisk lesning, men gufset er der.

Gode (!) eksempler: «Fornuften godtar ikke at kvinner studerer kjemi. Kvinner som ikke er i stand til å lese, lager den beste suppe».

eller: «...siden kvinner aldri blir annet enn store barn, passive, svake og forutbestemt til å være til kun for andre — mann og barn — følger det nødvendigvis at

de ikke bør ha den sam- me utdanning som menn.» (Rousseau 1762).

I den «moderne» de- len av utstillinga er det gjort et forsøk på å vise kvinnelige studenters vilkår på vårt eget uni- versitet i dag.

Utstillinga er ment «... å engasjere og pro- vosere... den er tenkt som et debattinnlegg som kan danne ut- gangspunkt for disku- sjon...» Hvorvidt in- tensjonene oppfylles skal vi overlate til hver enkelt å avgjøre. Vi gir mye ros til et fyldig og nyttig arbeidshefte, og nøyer oss ellers med å innrømme at vi klarte ikke å se at utstillinga var laga av to kvinner...

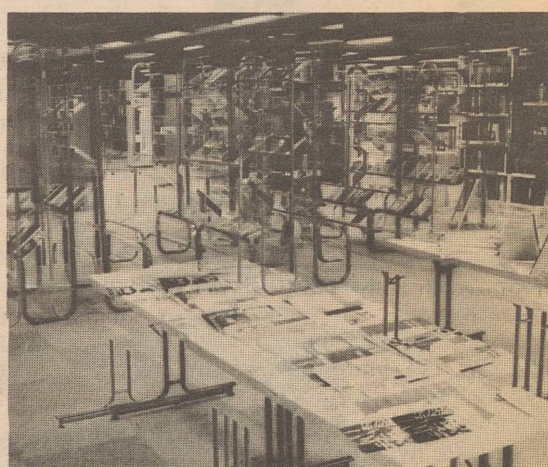
EN KURIOSITET Bøker fra ViTø.

I 2. etasje i Universitets- biblioteket er det satt opp en utstilling av bø- ker utgitt av lærere og studenter ved Universi- tetet i Tromsø. Utstil- lingen viser fremfor alt bredden i universitetets virksomhet. Den spen- ner over alle de områ- der universitetet driver undervisning og forsk- ning på. Den har også med litterære arbeider som universitetets folk har skrevet, men som er av mindre faglig karak- ter.

Utstillingen ble åpnet ved en enkel høytidelig-

het 13/10, samtidig med den mer omtalte utstilling «kvinner og utdanning». Ingvild Broch sa ved åpningen at denne utstillingen viser at vi ikke har vært noe annenrangs uni- versitet. Blant de konk- rete eksempler på dette i utstillingen trakk hun frem en artikkel som fi- gurerer på en inter- nasjonal hitliste over mest siterede medisinar- tikler.

Tor Bjerkmann fra Universitetsforlaget gratulerte, og overrakte Quigstads «lappiske

eventyr og sagn».

Utstillingen gir et godt, skjønt kanskje noe rosenrødt bilde av universitetets virksom- het. Men som informa- sjon betraktet, kan en utstilling som spenner

fra medisinske dokto- ravhandlinger til krimi- nalromaner vanskelig bli annet enn en kuriosit- tet.

ampen med å erkjenne realitetene ...

es Baldwins storverk og hans siste bok. Ei dilling som spenner over tre tiår av amerikansk historie uten at det dveles for mye ved colaen, jean- den store, glitrende helten (som alltid fikser seg, for innerst inne så er han jo fullpakka av men- nelighet) kort sagt; lite av den forflata, kvalmen- middelklasseglamouren som sniker seg inn i oss det meste amerikanske vi får se her på berget, end- det kommer fra film eller bøker. Baldwin viser ei anna historie. Han forteller om virkelige, hele

mennesker som det virkelige Amerika er så full av. Det Amerika som så mange av oss glømmer eksisterer fordi hodene våre som oftest blir pumpet fulle av «the real thing» og «Coke and a smile».

Harlem. Svart natt og svarte mennesker. Latter, gråt, ild. Musikken danser som ordene nedover boksidene. Hug- gende, vridende inn i rytmer; lukter - sødt, glinsende av svette, kjønn. Regnskoger av senegalesisk hår:

Let it shine on me!
Oh, let it shine on me
I want the light from the lighthouse, to shine on me.

«Jeg må være den sangen jeg synger», sier Arthur, hovedpersonen i boka. Og det er dette det hele dreier seg om. Denne romanen som vokser og vokser seg fram etterhvert som forfatterens kamp med å erkjenne realitetene, virkelig- heta, den for slumrottene i Harlem jævlige virkeligheta rundt seg, tar form. Hvem er jeg, hvorfor er jeg her, hvor-

for er det jeg som skal leve dette forbannede livet? Og litt mer konkret og uten å røpe noe av handlinga: Hvorfor er jeg svart og hvorfor er jeg homofil? Helvete heller! Hvor- for skal hvite mennesker finnes i verden?

USA. Verdens rikeste land. Sin velstand bygd opp gjen- nom utbytting og slaveri av store, sterke svarte mennes- ker, innført fra et fremmed kontinent, gjennom utbytting og slaveri fra sin egen arbeiderklasse og, etter at landet ble imperialistisk, utsuging av landa og folket i andre og tre- dje verden.

Harlemslummen i 60-åra. Hvordan er det mulig å over- leve der borte og samtidig gjøre det som menneske, hvordan beholde ærligheten, verdigheten, menneskelighe- ten? Og hvordan kjempe seg ut av den slik at ialfall ens barn eller barnebarn kan få leve et litt bedre liv? Martin Luther King ble skutt. Mal- colm X det samme. Black

Panter rullet opp og sprengt i filler. Hva kan en stakkar, svart jævel gjøre, annet enn å stjele, drikke, hore, danse... «Oh Lord, take me away!»

Mange flyter, til stoffet, til barene, til Himmelen. Bort fra denne verdens smålighet og usselhet — sin kalde, kyn- iske jævlighet. Til noe som er større og renere enn men- neskene. De lager seg guder, bygger seg Blendverk og trur de kan redde seg unna på den måten.

Baldwin viser en del av svakhetene, utilstrekkelighe- ten i alle disse «løsningene». For virkeligheten er der like forbanna hva en gjør eller ikke gjør med seg sjøl. Så lenge det blir personlig, innadvendt. En våkner opp igjen og merker at den klam- me handa som ligger rundt strupen fremdeles er der. Den ble ikke borte hvor mye du en enn trudde det, følte det. Det var bare illusjoner.

Det er en del likhetstrekk mellom de personene og de temaene Baldwin skriver om og det den hvite poetkome- ten, Bukowski (av Satre kaldt USAs største (???) behandler. Begge skriver de om ofrene,

skrapjernet, slagget som blir igjen etter at den Store Ameri- kanske Drømmen har tatt vare på de fine, de pene, de rike, de ambisjonsrike, de vel- lykkede. Men der Bukowski sier: «Bare bøy nakken og flykt, folkens» i en slags mis- forstått solidaritetsfølelse, så er det viktig for Baldwin å la personene sine erkjenne den situasjonen de er i og være oppriktige nok til å ta konsek- vensene av det. «Jeg må være den personen jeg synger», sier Arthur. Og vi kan tilføye: Og må jeg en dag greie å for- stå hvorfor jeg må synges ak- kurat denne sangen. For først da kan alle som er svarte og homofile og heter Arthur bli ei kraft med i kampen for å fjerne handa som ligger rundt strupen på oss alle, enten vi bor i Harlem eller i Tromsø eller i India.

Hermann Knutsen

James Baldwin

«Rett over mitt hode(1&2)»

Roman. Forfatterforlaget

1981-1982.

Originalens tittel:

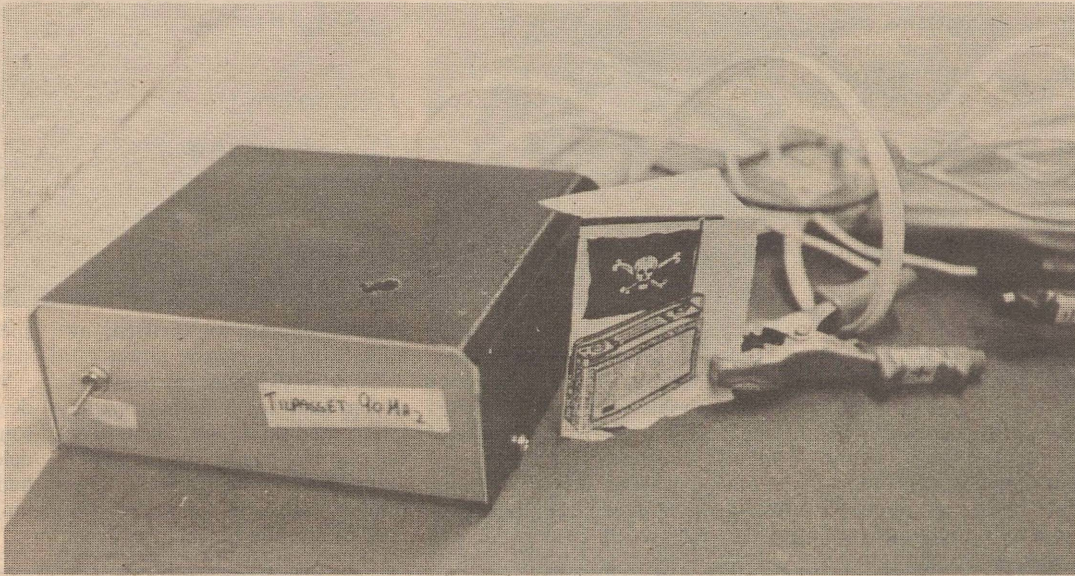
«Just above my head»

STUDENTAVISA I TROMSØ

Søndre Tollbugt. 7b,
9000 Tromsø.

HAMMER & KANARI

PIRATPIRAT

I fjor høst ble det drevet en lokal radiostasjon ved en av studentbyene i Tromsø. Piratradioen, «Fri eter», er nå taus, men piratene, Kaptein Sorte-Bill og Melker Kleppen, er interessert i å hjelpe nye sendere i gang.

— *Hvordan kom dere i gang?*
— Kaptein Sorte Bill: Det skjedde over 3 flasker vin og 1 flaske whisky.

Melker Kleppen: — Kapteinen hadde en sender, og vi fant ut at vi skulle lage program. Vi syntes det var gøy. Vi kjørte ikke noen hvitstriplinj, vi forente det nyttige med det hyggelige.

— *Hva slags stoff var det dere sendte?*

MK: — Mye musikk. Da helst nye ting og sånn, ikke så mye sånt som folk har stående i hylla fra før av. Vi hadde et veldig villig samarbeid med lytterne, fikk mye ting de hadde spilt inn sjøl. F.eks. kom Norgez bank til oss med bånd. Vi sendte også nyheter, tildels veldig lokale ting, sport, alt mulig småteri. Vi prøvde å være så allsidige som mulig. Men studentpolitikerne svikta. Vi hadde venta mer respons og interesse for radioen fra dem. Det var jo tilogmed valg og

greier... Det var også ting «utafra», det kunne være alt mulig.

KSB: — Etterhvert ble mesteparten av programmene laga av andre enn oss. Det er veldig enkelt å lage programmene, men det tar mye tid og krefter.

— *Hvordan gjøres det?*

KSB: — Man bruker et vanlig stereoanlegg med kassettpiller og platespiller, samt mikrofon. Forsterkeren settes på mono, og så spiller man inn fra forsterkeren på den ene kanalen og mikrofonen på den andre. Når man sender, spiller man av kassetten i mono, og man får da effekter som tale oppå musikk osv. Under sending brukes bare kassettpiller. Det gir stor sikkerhet mot avsløring, man kan holde utkikk mens man sender, og utstyret er lite og lett å gjemme.

— *Hvordan nådde dere ut til lytterne?*

KSB: — Vi tegn en enkel plakat som vi fotokopierte opp, med sendetider og frekvens. Etterhvert erstatta vi den med en plakat med bare «Fri Eter!»

— *Responen?*

MK: — Høy lytterfrekvens til å begynne med, folk satt hjemme og hørte på.

KSB: — Det var som å lytte på England under krigen, med det fortok seg. Radioen konkurrerte med andre tilbud, som radio, TV, uteliv ...

MK: — Dårlig teknisk kvalitet på sendingene gjorde at vi mista lyttere. Vi sendte hver dag til å begynne med, etterhvert en gang i uka. Vi holdt på et semester.

— *Mista dere futten?*

KSB: — Det er veldig arbeidsomt, ihvertfall for uerfarne. Det ble eksamenstress, mindre folk som laga program osv.

— *Ting som var spesielt vellykka?*

MK: — Vi prøvde å knytte til oss folk med spesielle interesser og lage temaprogrammer. Vi hadde f.eks. et svært vellykka intervju med Trille. Slikt lar seg gjøre i en studentby med forholdsvis ensarta lytterkrets.

— *Hva med litt provokasjoner og sleivspark?*

KSB: — Ingen vits i å erte folk på seg. Det er gjort på et øyeblikk å ødelegge for en sånn sender. Klart det er artig å erte på seg en og annen jævel men... Det går jo litt på etiske regler. Og vi holdt oss unna frekvenser hvor vi forstyrta andre sendinger.

MB: — Selv om vi er genier, er ikke det noen forutsetning. Alt som trengs er litt fingernemhet og vilje til å eksperimentere. Det er plass for mange pirater i Tromsø!

Herved er ballen spilt videre til nye piratkadetter. De kan ta kontakt med studentavisa, som vil formidle kontakt med Kaptein Sorte-Bill og Melker Kleppen.

Krig og fred:

Sosialdepartementet ber om at helsearbeidere som skal til L. banon får permisjon med lønn. Tromsø kommune nekter det — på grunn av dårlig økonomi. Det er godt det er noen som har sans for proporsjoner!

Den grønne syken brer seg:

I møte på kammerset før siste hovedallmøte foreslo Jarle Wegaard å justere opp toppplønningene i Samskipnaden 2 trinn for å lokke til seg skikkelige sjefsemner. Dette etter at Grønt Grøn Oslo nærmest begikk politisk harakiri med et lignende forslag. Det ble ex-kommunisten Martin-Arne Andersen som måtte dra den bolde Marxedsøkonom ned på jorda igjen. Hei, Jarle hva med lønnstrinn 28 for studentavisredaksjonen?

Mer sykdom

Vi leser at Åsgård-pasienter er blitt foret med sløvende medisiner i ti år uten at d'Herrer leger har gidde å sjekke hvordan det sto til. Vi undrer oss: Har legene tjuvspist av pasientens dop?

Når «fint» folk fester:

Selskapslivet på ISV når for tiden uanedede høyder. Ifølge «festlig» oppslag varsles det om festivas for hovedfagstudenter og ansatte.

Godt at vi vanlige dødelige grunn- og mellomfagsstudenter har noe å se fram til ved inngang til hovedfagsstudiet.

Overhørt hjertesukk:

«I denne byen er det jo så få pamper at vi kommer i avisa hver gang.»

Vi skal se hva vi kan gjøre!

— Er det dette man kaller høyrevri?

Nytt format

Dagbladet går over til VG-format. Studentavisa i Tromsø går over til Klassekampen-format. Men som det heter: Det er bare formatet som blir endret!

Ottar Brox 50 år Folkemakt og regional utvikling

En bok tilegnet Ottar Brox for hans innsats i norsk samfunnsvitenskap. 12 kjente bidragsgivere gir her nye bidrag til forståelsen av norsk regionalpolitisk virkelighet. Redigert av Ragnar Nilsen, Jan Einar Reiersen og Nils Aarsæther. Illustrert av Karl Erik Harr. Hft. Kr. 110

Konkurransen! NYTT NAVN TIL STUDENTAVISA!!

Pils i premie!!!

Studentavisa skal få nytt navn! Redaksjonen har bestemt seg for å bytte ut det riktignok informative, men gjør kjedelige nåværende navn. Med dette utlyses derfor:

NAVNEKONKURRANSE

Forslag leveres skriftlig til redaksjonen innen 22. november.

Juryen består av Reidun Karlsen, Anton Myhra og Tone Johannesen.

Premien er ½ kasse pils til vinnerforslaget. Det utdeles også tørstepremier.

DØDLINJE FOR NESTE NUMMER 22. NOVEMBER